

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 53

17 липня 2012 р.

РЕЗОНАНС

**Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"**

№ 53 2012

Для керівників та їхніх референтів

Засновники

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія

В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2012

ЗМІСТ

У центрі уваги	3

Аналітичний ракурс

Ю. Якименко

Закон «О морских портах Украины» в оценках политиков и экспертов.....	18

А. Пилипака

Закон о языке глазами российских экспертов.....	29

Законодавча влада	34

Виконавча влада	40

Політика	50

Економіка	56

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	64

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Звернення Президента до Українського народу з нагоди 22-ї річниці проголошення Декларації про державний суверенітет України

Дорогі співвітчизники!

Минуло вже 22 роки від дня прийняття Декларації про державний суверенітет України. Цей правовий акт відкрив Українському народові шлях до незалежності.

Ключові постулати Декларації залишаються наріжним каменем новітнього вітчизняного державотворення, фундаментом внутрішньої та зовнішньої політики. Положення, визначені актом більш ніж два десятиріччя тому, і сьогодні є дороговказом та джерелом натхнення для тих, хто здійснює реформи в усіх сферах суспільного життя.

Ми можемо з упевненістю сказати, що основні принципи, закладені в ухваленому 16 липня 1990 р. документі, реалізовані. Україна розвивається як незалежна, демократична та правова держава.

Зичу усім добра, злагоди та благополуччя (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2012. – 16.07).

Результати п'ятого засідання Українсько-Російської міждержавної комісії

12 липня відбулося п'яте засідання Українсько-Російської міждержавної комісії. За підсумками заходу Президент України В. Янукович та Президент Російської Федерації В. Путін підписали Спільну заяву.

У документі відзначається особлива роль у розвитку різнопланової двосторонньої взаємодії комісії, діяльність якої спрямована на досягнення практичних домовленостей у різноманітних сферах співробітництва.

У заяві також зафіксовано основні результати роботи засідання, підтверджено намір сторін на постійній основі розвивати конструктивний політичний діалог, сприяти розширенню співпраці за всіма існуючими і перспективними напрямками.

Глави держав також затвердили Протокол п'ятого засідання Українсько-Російської міждержавної комісії.

У присутності В. Януковича та В. Путіна за результатами засідання також було підписано ряд інших документів:

– Міжурядову угоду про взаємодію з питань запобігання надзвичайним ситуаціям, пожежам і ліквідації їх наслідків у населених пунктах, у яких дислокуються об'єкти Чорноморського флоту РФ на території України.

Підписання Угоди створить необхідні умови для забезпечення взаємного інформування про загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, пожеж, здійснення спільних заходів і надання необхідної допомоги у ліквідації їх наслідків, а також проведення інших заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій.

– Міжурядову угоду про співробітництво у сфері авіаційного пошуку і рятування.

Угода дозволить здійснювати спільні дії пошуково-рятувальних сил під час виникнення авіаційних пригод у районі відповідальності однієї зі сторін.

– Міжурядовий протокол про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Росії про співробітництво в галузі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації від 21 червня 2002 р.

Зміни стосуються визнання сторонами дипломів державного зразка про наукову ступінь кандидата наук і доктора наук і надання їх власникам права на здійснення професійної діяльності в обох державах.

– Міжурядовий меморандум про співробітництво у боротьбі з тероризмом.

Документ спрямований на вдосконалення нормативно-правової бази співробітництва правоохоронних органів і спецслужб у сфері протидії новим викликам і загрозам.

– Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України і Міністерством економічного розвитку Росії.

У документі фіксується домовленість сторін здійснити аналіз та інвентаризацію взаємних зобов'язань з лібералізації доступу на ринки сторін з метою якнайшвидшого їх виконання. Сторони зобов'язуються створити спільну Комісію з вирішення чутливих питань у сфері торговельно-економічного співробітництва, яка могла б на постійній основі відстежувати ситуацію у сфері зовнішньої торгівлі між Україною і РФ, вносити пропозиції щодо оперативного врегулювання проблемних питань.

– Меморандум між Міністерством енергетики і вугільної промисловості України і Державною корпорацією з атомної енергії «Росатом» про інтеграцію і співробітництво в галузі використання атомної енергії у мирних цілях.

У документі зафіксована домовленість про проведення комплексу робіт з вивчення інвестиційної привабливості активів (підприємств) у галузі енергетичного машинобудування і ядерного паливного циклу, а також механізмів їх інтеграції на паритетній основі.

– Меморандум між Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України і Федеральною службою з гідрометеорології та моніторингу навколишнього середовища Росії про науково-технічне співробітництво в Антарктиці;

У Меморандумі фіксується домовленість про використання можливостей міжнародного співробітництва в рамках Договору про Антарктику з метою ефективної реалізації національних антарктичних програм, оптимізації людських і матеріальних ресурсів під час проведення наукових досліджень в Антарктиці тощо. Документ регламентує основні напрями міждержавного співробітництва в цій сфері, а також базові умови взаємодії.

– Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво між Державною реєстраційною службою України та Федеральною службою державної реєстрації, кадастру та картографії РФ.

Документ створює умови для співробітництва між профільними відомствами сторін шляхом: обміну досвідом щодо практичного застосування централізованих інформаційних систем і баз даних у сферах державної реєстрації прав на нерухоме майно; проведення зустрічей, семінарів, консультацій, форумів і конференцій; організації навчань і стажувань для фахівців двох країн.

– Міжурядову угоду про заходи щодо забезпечення паралельної роботи Об'єднаної енергетичної системи України і Єдиної енергетичної системи Росії.

Додаток:

Спільна заява Президентів України та Російської Федерації за підсумками п'ятого засідання Українсько-Російської міждержавної комісії

12 липня 2012 р. у місті Ялта відбулося п'яте засідання Українсько-Російської міждержавної комісії під головуванням Президента України В. Януковича і Президента Російської Федерації В. Путіна, за підсумками якого Президенти України та Росії заявляють таке.

Відзначаючи цього року 20-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною і Російською Федерацією та 15-річчя підписання Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, глави двох держав підтверджують свою відданість подальшому розвитку українсько-російських відносин у дусі взаємної поваги, довіри та стратегічного партнерства.

Президенти України і Російської Федерації відзначають особливу роль у розвитку різнопланової двосторонньої взаємодії Українсько-Російської міждержавної комісії, діяльність якої спрямована на досягнення практичних домовленостей у різних сферах співробітництва.

Україна і Російська Федерація зацікавлені у розширенні торговельно-економічної, інвестиційної співпраці, налагодженні та сприянні кооперації між суб'єктами господарювання двох держав, по-

глибленні міжрегіональних зв'язків. Додаткового стимулу розкриттю потенціалу взаємодії на рівні регіонів має надати проведення воєни цього року в Нижньому Новгороді третього Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму під патронатом Президента України і Президента Росії.

Значним внеском у модернізацію економік обох держав стане ефективна реалізація спільних широкомасштабних проектів у сфері космосу, авіа- та машинобудування, атомної енергетики, нанотехнологій, транспорту і в інших високотехнологічних і наукоємних галузях.

Україна і Російська Федерація, будучи пріоритетними торговельно-економічними партнерами, мають намір і надалі нарощувати обсяги двостороннього товарообігу, використовуючи значні резерви, що залишаються в цій сфері. Принципи прагматизму, взаємної вигоди й врахування національних інтересів одна одної відіграватимуть визначальну роль у подальшому розвитку українсько-російського економічного співробітництва.

Глави двох держав заявляють про свою рішучість вжити всіх необхідних заходів з метою недопущення негативного впливу світової фінансово-економічної кризи на національні економіки України і Росії та двостороннє торговельно-економічне співробітництво.

Президенти України і Російської Федерації підтвердили, що якнайшвидше взаємовигідне вирішення питання щодо розмежування Азовського і Чорного морів та Керченської протоки відповідає національним інтересам двох держав.

Сторони висловили задоволення досягнутим прогресом у питаннях демаркації українсько-російського державного кордону, підтвердивши важливість подальших кроків щодо спрощення порядку його перетинання, а також оптимізації процедур прикордонного і митного контролю для українських і російських громадян.

Президенти України і Російської Федерації заявили про намір надавати особливу увагу взаємодії в культурно-гуманітарній сфері, що є надзвичайно важливим інструментом розвитку відносин між народами в дусі дружби, довіри і взаєморозуміння.

Окреме значення у поглибленні гуманітарних зв'язків матиме всебічна підтримка на державному рівні української культури й української мови в Російській Федерації та російської культури і російської мови в Україні.

Глави двох держав мають намір надавати суттєву увагу проведенню спільних заходів зі святкування у 2014 р. 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка.

Важливим напрямом стратегічного партнерства між Україною і Російською Федерацією є взаємодія в рамках таких міжнародних організацій і структур, як ООН, ОБСЄ, Рада Європи, СНД та інших світових і регіональних форматів, координація дій сторін з метою захисту прав українських і російських громадян у ситуаціях, що потребують цього, на територіях третіх країн.

Президенти України і Російської Федерації підтвердили намір і надалі розвивати на постійній основі конструктивний політичний діалог та сприяти розширенню співробітництва за всіма наявними і перспективними напрямками.

Досягнуто домовленості щодо проведення шостого засідання Українсько-Російської міждержавної комісії в Російській Федерації у 2013 р. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2012. – 12.07).

Президенти України та Росії підписали Декларацію про зміст українсько-російського стратегічного партнерства

Президент України В. Янукович та Президент Російської Федерації В. Путін підписали Декларацію про зміст українсько-російського стратегічного партнерства.

У Декларації зафіксовані основні цілі стратегічного партнерства між Україною і Росією: поглиблення двостороннього співробітництва; надання взаємної підтримки в проведенні соціально-економічних реформ, модернізації економіки, зміцненні правової демократичної держави та розвитку громадянського суспільства; зміцнення дружби і розвиток співробітництва між народами.

У документі також зафіксовані основні механізми реалізації стратегічного партнерства. Ідеться про постійну взаємодію сторін – насамперед у рамках регулярних зустрічей на найвищому рівні з активним використанням механізму Українсько-Російської міждержавної комісії; спільне вирішення особливо значущих завдань у рамках відповідних багатосторонніх форматів з найважливіших загальноєвропейських і світових про-

блем, питань забезпечення міжнародної та регіональної безпеки, співробітництва в гуманітарній сфері та у сфері захисту прав людини.

У Декларації також визначено основні сфери російсько-українського співробітництва – політична, економічна, природоохоронна, науково-технічна та культурно-гуманітарна сфери, у тому числі в галузі науки, освіти, інформації, спорту, туризму, молодіжної політики тощо, а також базові напрями співробітництва в зазначених галузях.

Додаток:

Декларація про зміст українсько-російського стратегічного партнерства

Україна і Російська Федерація, що далі іменуються Сторонами, ґрунтуючись на Договорі про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 31 травня 1997 р., яким установлюється стратегічний характер відносин між двома державами, а також інших основоположних двосторонніх документах;

вважаючи, що подальше зміцнення відносин стратегічного партнерства відповідає прагненням народів України та Росії до розвитку взаємовигідного співробітництва та розширення гуманітарних контактів;

виходячи з взаємного прагнення до поглиблення регулярного політичного діалогу з двосторонніх та багатосторонніх питань, що становлять взаємний інтерес;

ураховуючи історично сформовані тісні зв'язки, відносини дружби, добросусідства та співробітництва між народами України та Росії;

надаючи пріоритетне значення співробітництву в економічній сфері з метою сприяння національному розвитку;

підтверджуючи відданість основним цілям і принципам Організації Об'єднаних Націй, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, а також зобов'язанням Сторін сприяти міжнародному миру та безпеці, мирному врегулюванню спорів і співробітничати для цих цілей у рамках ООН, ОБСЄ, Ради Європи та інших світових і регіональних форумів;

підтверджуючи необхідність дальшого зміцнення міжнародних структур безпеки для цілей забезпечення миру й стабільності, мирного вирішення й недопущення регіональних конфліктів на основі

положень Статуту ООН, принципів ОБСЄ, створення сприятливого клімату для політичного, економічного та інших видів міжнародного співробітництва;

наголошуючи на необхідності дальшого всебічного зміцнення Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ) як наріжного каменя сучасної системи міжнародної безпеки, який стримує загрозу розповсюдження ядерної зброї, забезпечує просування шляхом ядерного роззброєння та гарантує розвиток широкого міжнародного співробітництва в галузі використання атомної енергії для мирних цілей;

будучи переконаними в першорядному значенні заохочення та захисту прав людини, а також забезпечення верховенства права, визнаючи важливість сприяння діалогові між культурами та цивілізаціями, а також захисту й заохочення культурного різноманіття;

виходячи з обопільного визнання та поваги до суверенного права кожної з держав на здійснення зваженої та відповідальної зовнішньої політики на основі своїх національних інтересів і цілей державного розвитку без шкоди для безпеки одна одної;

ураховуючи прагнення Сторін до розвитку відносин з європейськими структурами в інтересах усіх європейських держав на основі норм і принципів міжнародного права, зобов'язань, закріплених у Заключному акті НБСЄ 1975 р., Паризькій хартії для нової Європи 1990 р., Хартії Європейської безпеки 1999 р. з метою створення на європейському континенті системи єдиної та неподільної безпеки;

відзначаючи, що вибір України на користь неядерного й позаблокового статусу робить важливий внесок у забезпечення військово-політичної стабільності й зміцнення атмосфери довіри в Європі та світі, і у зв'язку із цим підтверджуючи свою відданість положенням Будапештського меморандуму 1994 р.;

усвідомлюючи високий рівень відповідальності за забезпечення миру та стабільності на європейському континенті;

прагнучи вивести стратегічне партнерство на якісно новий рівень, що відповідає потенціалові й актуальним потребам українсько-російського співробітництва, а також глобальним тенденціям світового розвитку,

заявляють про таке:

1. Цілями стратегічного партнерства між Україною та Російською Федерацією є поглиблення двостороннього співробітництва на основі загальноновизнаних принципів міжнародного права, у тому числі поваги до державного суверенітету й незалежності, територіальної цілісності й непорушності кордонів, а також спільних інтересів,

найважливіші серед яких – зміцнення міжнародної та регіональної безпеки та стабільності, надання взаємної підтримки в проведенні соціально-економічних реформ, здійсненні модернізації економіки, зміцненні правової демократичної держави та розвитку громадянського суспільства в обох державах, зміцнення дружби й розвиток співробітництва між народами України та Російської Федерації.

Українсько-російське співробітництво слугує всебічному зміцненню відносин на рівноправній та взаємовигідній основі, у дусі дружби та добросусідства між двома державами й не спрямоване проти інших країн.

Стратегічне партнерство реалізується шляхом постійної взаємодії Сторін, насамперед у рамках регулярних зустрічей на вищому рівні з активним використанням механізму Українсько-Російської міждержавної комісії, а також у спільному вирішенні особливо важливих завдань, що становлять для них спільний інтерес, у рамках відповідних багатосторонніх форматів з найважливіших загальноєвропейських і світових проблем, питань забезпечення міжнародної та регіональної безпеки, співробітництва в гуманітарній галузі та сфері захисту прав людини.

Виходячи з принципу неподільності безпеки, Україна та Російська Федерація як держави – стратегічні партнери у своїх відносинах з третіми державами та міжнародними організаціями враховуватимуть інтереси безпеки одна одної.

2. Основними напрямками українсько-російського співробітництва є спільні дії з розвитку відносин в політичній, економічній, природоохоронній, науково-технічній та культурно-гуманітарній сферах, у тому числі в галузі науки, освіти, інформації, спорту, туризму та молодіжної політики.

3. Важливе місце у двосторонньому співробітництві належить постійному політичному діалогові з актуальних міжнародних проблем, у тому числі питань міжнародної та регіональної стабільності й безпеки, взаємодії в рамках зусиль усього міжнародного співтовариства з пошуку відповідей на нові глобальні виклики та загрози, у тому числі в контексті боротьби з міжнародним тероризмом, незаконним обігом наркотиків, транснаціональною організованою злочинністю, незаконною міграцією, розповсюдженням зброї масового знищення (ЗМЗ), піратством.

Україна та Російська Федерація продовжать розвиток конструктивного партнерства із широкого кола питань безпеки, що включає контроль над озброєннями та роззброєння; нерозповсюдження ЗМЗ і засобів її доставки; заходи транспарентності й зміцнення довіри;

експортний контроль; протидію глобальним загрозам безпеці, у тому числі недопущення розміщення зброї в космічному просторі; вироблення універсальних критеріїв урегулювання конфліктів виключно мирними засобами на основі принципів міжнародного права; взаємодію між організаціями, що діють у галузі безпеки.

Сторони продовжать практичну взаємодію в галузі мирного використання атомної енергії, зокрема в рамках спільної участі в роботі Міжнародного центру зі збагачення урану в м. Ангарськ, урахувуючи, у тому числі, його внесок у зусилля МАГАТЕ з формування нових, стійких до поширення підходів до забезпечення доступу держав – членів ДНЯЗ до благ мирного атома.

Україна та Російська Федерація виступають за формування справедливого й демократичного світоустрою, що ґрунтується на принципах суверенної рівності всіх держав і верховенства міжнародного права, на колективних багатосторонніх підходах до вирішення завдань, що стоять перед міжнародним співтовариством, при збереженні центральної координуючої ролі сильної та ефективної ООН у глобальній архітектурі міжнародної безпеки.

Сторони активно сприятимуть просуванню ініціатив України та Російської Федерації, спрямованих на створення спільного простору юридично обов'язкових гарантій рівної та неподільної безпеки для всіх без винятку держав Євроатлантичного регіону, у тому числі надійних гарантій безпеки для країн, що добровільно відмовилися від ядерних арсеналів, та позаблокових держав.

Сторони здійснюватимуть взаємодію з питань порядку денного Організації з безпеки та співробітництва в Європі для цілей підвищення ефективності її діяльності у дусі принципів Гельсінського Заключного акта та інших основоположних документів ОБСЄ на базі колективного погоджених правил і зміцнення порядку ухвалення рішень шляхом досягнення консенсусу, що відображає суверенну рівність всіх держав-учасниць.

Україна та Російська Федерація зміцнюватимуть і розширятимуть співробітництво в рамках Ради Європи, сприятимуть її реформуванню в інтересах згуртованості держав континенту, ефективного здійснення ідеалів і принципів, які є їхнім спільним надбанням, сприяння їхньому економічному й соціальному прогресові, зміцнення ролі цієї унікальної організації в європейській архітектурі, що формується.

4. Сторони на принципах взаєморозуміння, взаємоповаги та транспарентності, виходячи з прагнення до зміцнення міжнародної безпеки та стабільності в Європі, урахувуючи інтереси обох дер-

жав у сфері безпеки, проводитимуть консультації з питань розвитку відносин Україна – НАТО й Росія – НАТО, а також обмінюватимуться інформацією та співробітничатимуть, коли це можливо, у реалізації конкретних проектів, що становлять взаємний інтерес, враховуючи проблематику створення європейської протиракетної оборони.

5. Сторони також проводитимуть консультації з питань розвитку відносин Україна – Європейський Союз та Росія – Європейський Союз.

У контексті зусиль, спрямованих на усунення існуючих в Європі розподільних ліній, Україна та Росія продовжать виступати за зняття візових бар'єрів і створення спільного простору для контактів людей на європейському континенті.

6. Сторони надають важливе значення багатосторонньому співробітництву в рамках Співдружності Незалежних Держав, розглядаючи таке співробітництво в руслі загальноєвропейських тенденцій. Вони будуть і надалі робити внесок у розвиток та зміцнення СНД на благо своїх народів, надаючи особливу увагу підвищенню ефективності спільних соціально-економічних і гуманітарних програм держав-учасниць Співдружності.

7. Україна та Російська Федерація усвідомлюють свою особливу відповідальність за долю Чорноморського регіону й робитимуть спільний внесок у підтримання миру, стабільності й розвитку співробітництва в цьому регіоні, використовуючи, у тому числі, взаємодію в рамках Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) для цілей підвищення ефективності її діяльності.

8. Сторони надають велике значення взаємодії своїх військово-морських сил, поряд із взаємодією військово-морських сил усіх чорноморських держав, у тому числі в рамках багатосторонніх ініціатив для боротьби з тероризмом і піратством у Середземному морі та інших акваторіях Світового океану.

9. Україна та Російська Федерація підтримують необхідність проведення на регулярній основі спільних військових навчань, у тому числі й багатонаціональних за участю третіх країн.

10. Сторони виступають на користь розширення взаємовигідного співробітництва між Військово-Морськими силами Збройних сил України та Чорноморським флотом Російської Федерації.

Сторони підтвердили свою готовність в повному обсязі виконувати положення базових угод, які регламентують функціонування Чорноморського флоту Російської Федерації та його перебування на території України.

11. Сторони висловлюють спільну заінтересованість у врегулюванні та запобіганні регіональних конфліктів.

Як посередники та країни-гаранти Україна та Російська Федерація продовжуватимуть сприяти мирному врегулюванню придністровської проблеми в рамках існуючого формату «5+2» з метою визначення особливого надійно гарантованого статусу Придністров'я з повагою до суверенітету й територіальної цілісності Республіки Молдова, збереженням її конституційного нейтралітету й з дотриманням прав людини й національних меншин відповідно до європейських стандартів.

12. У рамках стратегічного партнерства Сторони підтверджують необхідність завершення договірно-правового оформлення українсько-російського державного кордону на основі принципів і норм міжнародного права та із забезпеченням такого режиму державного кордону, який сприятиме нарощуванню ділових контактів, розвитку торгівлі, вільному спілкуванню громадян двох держав.

13. Сторони надають пріоритетне значення сучасним формам співробітництва в торговельно-економічній сфері, яке робить значний внесок у досягнення цілей національного розвитку, підвищення спільних конкурентних переваг, подолання негативних наслідків світової фінансово-економічної кризи.

Ураховуючи високий ступінь взаємозалежності економік України та Російської Федерації, Сторони вживатимуть заходів з модернізації всього спектра торговельно-економічних відносин, пріоритетного розвитку інноваційно-інвестиційних напрямів, просування інтеграційної взаємодії, яка становить взаємний інтерес.

У рамках виконання довгострокової Програми економічного співробітництва України і Російської Федерації та інших двосторонніх документів Сторони:

– зосередять свої зусилля на реалізації взаємовигідних проєктів, у тому числі створенні спільних підприємств у пріоритетних сферах економіки, її високотехнологічних та наукоємних галузях (авіаційному будівництві, будівництві двигунів, атомній енергетиці, космічній промисловості, суднобудуванні та ін.) з використанням, у тому числі, відповідних «дорожніх карт»;

– продовжать формування сприятливих умов для розвитку двостороннього торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва шляхом удосконалення його нормативно-правової бази для цілей оптимізації технічного та правового регулювання товаропотоків, поліпшення умов взаємного доступу до ринків товарів,

послуг та інвестицій на недискримінаційній основі, протидії контрабанді й недобросовісній конкуренції;

– надаватимуть особливу увагу використанню промисловими підприємствами обох держав, у першу чергу атомно-енергетичного, транспортного, авіаційного, космічного, паливно-енергетичного комплексів, можливостей різних форм кооперації та інтеграційної взаємодії;

– докладуть зусиль для забезпечення повноцінного функціонування режиму зони вільної торгівлі без вилучень та обмежень, з урахуванням відповідної роботи в рамках Співдружності Незалежних Держав, надаючи особливу увагу лібералізації заходів захисту ринку у двосторонній торгівлі товарами;

– уживатимуть заходів, спрямованих на координацію діяльності транспортних систем, у тому числі з метою підвищення транзитного потенціалу двох держав;

– поглиблюватимуть співробітництво з питань регулювання процесів трудової міграції, соціального захисту громадян обох держав, які працюють на територіях одна одної, й протидіятимуть незаконній міграції.

Сторони також розвиватимуть співробітництво у військово-технічній галузі, у тому числі шляхом кооперації по лінії оборонно-промислових комплексів двох країн.

14. Україна та Російська Федерація відзначають стратегічне значення розвитку взаємовигідного, заснованого на балансі інтересів Сторін, співробітництва в паливно-енергетичній сфері, зокрема у сфері транспортування енергоносіїв, у сприятливі ефективному та безпечному функціонуванню трансконтинентальних транспортних коридорів.

15. Україна та Російська Федерація активно використовуватимуть співробітництво з міжнародними фінансовими інститутами, зокрема Міжнародним валютним фондом, Всесвітнім банком, Європейським банком реконструкції і розвитку, Європейським інвестиційним банком, у тому числі з метою реалізації транс'європейських проєктів у сфері транспорту, комунікацій та інших галузях.

Україна підтримує вступ Росії до Світової організації торгівлі.

16. Україна та Російська Федерація виступають за взаємодоповнюваність інтеграційних процесів, що здійснюються в рамках Євразійської економічної інтеграції та Європейського Союзу.

17. З метою зміцнення двосторонніх відносин, поглиблення економічних та культурних зв'язків між двома державами Сторони ак-

тивно розвиватимуть прикордонне й міжрегіональне співробітництво між двома країнами.

Найважливішими факторами розвитку відносин у цій сфері є реалізація довгострокової Програми міжрегіонального та прикордонного співробітництва України та Російської Федерації, а також регулярне проведення двосторонніх міжрегіональних економічних форумів за участю Президентів України та Російської Федерації.

18. Україна та Російська Федерація як держави-сусіди підтверджують обопільне прагнення розвивати культурно-гуманітарне співробітництво, яке покликане сприяти поглибленню відносин дружби, добросусідства, високої духовності та повної довіри.

Сторони надаватимуть підтримку українській мові в Російській Федерації та російській мові в Україні відповідно до загальноєвропейських норм, інтересів українців та росіян та завдань розширення всебічних зв'язків між людьми.

Сторони на основі взаєморозуміння й взаємоповаги і далі підтримуватимуть конструктивний діалог з питань забезпечення мовних, освітніх, національно-культурних та інших потреб громадян України та Росії.

Сторони, керуючись прагненням до розвитку фізкультурно-спортивного руху, сприятимуть зміцненню двостороннього співробітництва в галузі підготовки спортсменів, розвитку масового спорту, спортивної науки й медицини, співробітничатимуть у галузі боротьби з застосуванням допінгу в спорті, здійснюватимуть обмін інформацією в галузі будівництва спортивних споруд й обмін тренерським персоналом та іншими спеціалістами в галузі спорту. Сторони висловлюють готовність підтримувати одна одну в різних міжнародних спортивних організаціях.

Беручи до уваги, що в сучасному суспільстві молодь є стратегічним потенціалом кожної держави, а міжнародне молодіжне співробітництво – одним з найважливіших факторів забезпечення економічної та політичної стабільності у світі, Сторони домовилися про активізацію відносин у сфері молодіжної політики, заохочення контактів між молодіжними організаціями двох країн. Співробітництво України та Російської Федерації в роботі з молоддю має особливе значення для подальшого зміцнення дружби й стратегічного партнерства між двома державами. Це співробітництво будуватиметься на основі спільних проєктів за участю відповідних органів державної влади й молодіжних громадських організацій із залученням об'єднань ветеранів.

19. Україна та Російська Федерація розвиватимуть співробітництво з метою об'єктивного відображення історії Другої світової війни та інших спільних сторінок їхньої історії, протидіяти-муть спробам її перекручення.

Особливе значення Сторони надаватимуть розвиткові механізмів міжкультурного діалогу, у тому числі через сфери освіти й збереження історико-культурної спадщини. Зусилля Сторін будуть спрямовані на просування толерантності, протидію всім формам і проявам ксенофобії, нетерпимості, шовінізму та агресивного націоналізму, а також на виховання в молодого покоління шанобливого ставлення до історичної пам'яті, ідеалів та світової культури, гуманістичних цінностей.

Сторони сприятимуть конструктивному правовому розглядові звернень стосовно повернення історичних і культурних цінностей, які мають унікальне національне значення.

20. Сторони впевнені, що реалізація викладених у цій Декларації домовленостей сприятиме повноправній й активній участі обох країн у міжнародних процесах у ХХІ ст. на основі спільного прагнення жити в умовах миру, безпеки, соціальної та національної злагоди, сталого розвитку та процвітання. Вони й далі робитимуть свій внесок у формування нової архітектури міжнародної та регіональної безпеки, зміцнення довіри, сприяння економічному зростанню й забезпеченню національно-культурного розвитку всіх народів європейського континенту й світу в цілому.

Цю Декларацію складено у двох примірниках, кожний українською та російською мовами, при цьому обидва тексти мають однакову силу.

Вчинено в м. Ялта 12 липня 2012 року
Президент України В. Ф. Янукович
Президент Російської Федерації В. В. Путін

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2012. – 12.07).*

Ю. Якименко, м.л. науч. сотр.

Закон «О морских портах Украины» в оценках политиков и экспертов

17 мая украинский парламент принял во втором чтении правительственный законопроект № 9712 «О морских портах Украины», определяющий правовые, экономические и организационные основы деятельности в морских портах. 8 июня документ был подписан Президентом, а с 27 июня новый закон вступил в силу.

Обозреватели напоминают, что в ноябре 2011 г. Верховная Рада уже принимала закон о портах, но документ, предусматривавший право частных компаний владеть портовой инфраструктурой, был ветоирован Президентом по настоянию тогдашнего министра экологии и природных ресурсов Н. Злочевского, который требовал, чтобы законом запрещался сброс с торговых судов остатков нефти, необработанных сточных вод, отходов и мусора.

Как отмечается в пояснительной записке к документу, авторами нового законопроекта в полной мере были учтены все требования министерства.

В то же время ключевые положения нового закона остались теми же, что и прежде. Новый документ, как предусматривал и предыдущий закон, оставляет государству осуществление регуляторных функций (для чего создается специальная Администрация морских портов) и предоставляет право владеть портовой инфраструктурой и заниматься перегрузкой частным компаниям.

Эти положения документа вызвали оживленную общественную дискуссию. Одним из ее аспектов стало обращение в Конституционный Суд 55 депутатов парламента (фракции БЮТ и НУ-НС) с требованием проверить принятый закон на соответствие его Основному закону.

Позже в Верховной Раде был зарегистрирован законопроект, в котором его авторы – оппозиционные депутаты Ю. Кармазин и А. Дубовой – предложили изъять из положений нового закона о портах все, что касается приватизации объектов государственной собственности.

В то же время новый закон был подвергнут критике и со стороны представителей провластных политических сил, а также вызвал неоднозначную реакцию многих действующих и бывших работников портовой отрасли и жителей портовых городов.

Инициаторы закона объясняют его принятие необходимостью реформирования портовой отрасли, подчеркивая, что Украина – единственная страна на постсоветском пространстве, не осуществившая таких реформ. Закон, по мнению авторов, будет служить качественному преобразованию отрасли, обеспечивая привлечение необходимых для модернизации портовой инфраструктуры инвестиций. В документе прописаны механизмы их привлечения и компенсации, а также механизмы защиты прав инвесторов, работающих в портах.

Законодательное закрепление таких механизмов направлено на налаживание максимально эффективно государственно-частного партнерства и увеличение притока инвестиций в отрасль. Это, как полагают авторы документа, должно способствовать росту конкурентоспособности украинских портов.

Отметим, что закон не распространяется на речные порты, морские рыбные порты, пункты базирования Военно-морских сил Украины, морской охраны центрального органа исполнительной власти, которые обеспечивают реализацию государственной политики в сфере защиты государственной границы, а также на пункты базирования военно-морских кораблей иностранных государств, которые в соответствии с международными договорами Украины временно находятся на территории Украины.

Функционирование и развитие морских портов, согласно документу, должно осуществляться по принципам объединения интересов и деятельности государства в лице службы капитана морского порта, администрации морских портов

Украины, других государственных предприятий, которые осуществляют функционирование морского порта, и субъектов ведения хозяйства, которые осуществляют свою деятельность в морском порту; хранения и образования, в частности, на основе объединения имущества частной, государственной и коммунальной форм собственности, единых имущественных комплексов, расположенных в пределах территории и акватории морского порта; обеспечения конкуренции среди субъектов ведения хозяйства, которые производят одинаковую продукцию (товары, работы, услуги) в морском порту, и пр.

Порядок открытия и закрытия морских портов определяется Кабинетом Министров. Он же осуществляет ведение Реестра морских портов Украины – электронной базы данных по учету морских портов, целью которой является обеспечение данными, необходимыми для выполнения задач в сфере безопасности мореходства, охраны окружающей природной среды, а также для осуществления государственного надзора.

Основой планирования развития портовой отрасли в законе называется Стратегия развития морских портов Украины, которая определяет краткосрочные (на пять лет), среднесрочные (на 10 лет) и долгосрочные (на 25 лет) перспективы развития и учитывает прогнозы относительно грузопотоков в экспортном, импортном и транзитном направлениях, задачи и основные направления реализации стратегии и другие аспекты. При этом стратегия должна согласовываться с государственной политикой в сфере транспорта и планами развития других транспортных отраслей Украины.

Закон также предусматривает, что на территории морских портов, через которые осуществляется международное сообщение, по решению правительства открываются пункты пропуска через государственную границу Украины.

По закону в Украине также будет создана Администрация морских портов с целью содержания и обеспечения эффективного использования госимущества, переданного ей в хозяйственное ведение, в том числе модернизации, ремонта, реконструкции и строительства гидротехнических сооружений

и других объектов портовой инфраструктуры, расположенных в пределах территории и акватории морского порта.

Особое внимание экспертов привлекла 25-я статья Закона, определяющая особенности приватизации объектов портовой инфраструктуры. В соответствии с положениями этой статьи, объектами приватизации являются единые имущественные комплексы государственных предприятий и акции публичных акционерных обществ, акции, принадлежащие государству в уставном капитале хозяйственных обществ. Законом предусмотрено, что единые имущественные комплексы государственных предприятий и 100 % акций уставного капитала публичных акционерных обществ подлежат продаже на конкурентной основе. В соответствии с 25-й статьей Закона, условия конкурса по продаже единого имущественного комплекса государственного предприятия могут предусматривать аренду причалов сроком до 49 лет, земельных участков сроком до 49 лет, на которых расположены причалы, и единых имущественных комплексов.

Комментируя положения этой статьи, некоторые политики и эксперты отмечали, что ею по существу подменяются законы, касающиеся приватизации.

Возможность приватизации портов и скупки госимущества частными компаниями обозреватели называют «скрытой» составляющей вступившего в силу Закона, одновременно указывая и на другую его сторону – улучшение регулирования в сфере портовой деятельности.

Закон позволяет в случае необходимости реализовывать инвестиционные проекты, то есть отдавать под приватизацию предприятия и землю, находящиеся до этого момента в городской или государственной собственности. Согласно Закону, землями портов будет распоряжаться правительство, а не местные советы, что вступает в конфликт со ст. 142 Конституции, которая поясняет, что распоряжение землей является материальной и финансовой основой местного самоуправления.

Таким образом, противоречие Закона Конституции стало одним из главных аргументов его критиков.

Участники круглого стола, инициированного народным депутатом Украины А. Дубовым в Верховной Раде в конце апреля, отмечали, что с принятием Закона «портовые города-спутники могут стать городами-призраками».

«Это закон, цель которого узаконить отбирание», – прокомментировал 25-ю статью представитель МТП «Южный» А. Сахненко. Что касается второго спорного момента Закона – 15-й статьи, предусматривающей создание Администрации морских портов, то, по мнению специалиста, придумать такое учреждение мог только тот, кто никогда в портах не работал, так как любой порт требует срочного и оперативного решения большинства вопросов.

Против создания Администрации морских портов также высказался народный депутат Украины В. Лемза. По его словам, крайне нецелесообразно замыкать крупнейшие экономические и производственные структуры на одну придуманную. Он уверен, что лишение портов статуса юридического лица и перевод их в разряд филиалов неизменно урежет их возможности как субъектов хозяйствования. Администрация портов будет осуществлять аккумуляцию всех средств и делить их на свое усмотрение. «Это приведет к тому, что по каждой копейке необходимо будет обращаться в главную структуру и “получать добро”», – считает депутат.

Он также высказал убеждение, что данный Закон не принесет ожидаемых результатов, потому что он «...лоббирует интересы конкретных структур и людей – Ахметова, Фирташа и т. д. Они хотят решить свои вопросы, но это сейчас происходит в ущерб общему государственному делу».

На этот аспект вопроса обратил внимание и народный депутат О. Радковский, который также подчеркнул, что все порты готовятся под приватизацию «известной финансово-промышленной группы», ориентированной на экспорт металла. «Это интегрированные вертикальные структуры, которых волнует лишь конечный доход. Нет экспорта металла – такой собственник останавливает перегрузочный комплекс. Упал рынок металла, изменились мировые цены – ему выгоднее остановить порт и какое-то время не работать», – считает депутат.

С резкой критикой Закона выступил также депутат Одесского областного совета (ПР) В. Страшилин. «Это закон Иуды, это предательство всего Придунавья, города Измаила и всех остальных портов. У нас сегодня больше некому наполнять бюджет города, кроме порта», – заявил депутат, предположив, что Президенту страны, видимо, не указали на все недостатки этого Закона, заслуживающего, по мнению депутата, очередного вето.

В то же время народный депутат Украины В. Кравчук, напротив, высказал мнение, что Президент прекрасно знает, какую угрозу портовой отрасли Украины несет в себе новый законопроект. «... Этот Закон написан под конкретных людей, которые уже видят себя собственниками портов...». И Президент не наложит на него вето, спрогнозировал депутат.

Участники круглого стола также выражали обеспокоенность тем, что в Законе ничего не сказано о социальных гарантиях для коллективов. По их мнению, принятие Закона неизменно внесет социальную напряженность, так как приведет к сокращению рабочих мест в морских портах. Кроме того, с приходом в порты частного капитала работники безвозвратно утратят социальную сферу.

Против закона о портах также высказались некоторые предприятия, чья деятельность связана или зависит от портовой отрасли. Так, крупное сельскохозяйственное предприятие «Нибулон» в своем официальном заявлении отметило, что принятая редакция Закона имеет существенные недостатки, в частности ограничивает экономическую конкуренцию в морской отрасли, сужает объем существующих прав частного морского бизнеса и носит дискриминационный характер для субъектов хозяйствования, которые до вступления в силу Закона законно построили собственные перегрузочные мощности (терминалы) вне существующих государственных морских портов.

Кроме того, «Нибулон» критикует предусмотренное Законом создание государственного предприятия-монополиста – Администрации морских портов Украины, «которое наделено также и признаками органа государственной власти и вопреки Конституции Украины будет осуществлять контроль и

надзор за деятельностью предприятий негосударственного сектора экономики».

Представители компании считают, что вступление в силу Закона может привести к негативным последствиям и ухудшению существующего положения предприятий морского транспорта, которые сейчас находятся вне существующих государственных морских портов, монополизации рынков погрузочно-разгрузочных работ и смежных рынков, а также к ухудшению инвестиционного климата в отрасли морского транспорта и состояния защищенности частных инвестиций.

Сторонники принятого Закона придерживаются противоположного мнения. Они отмечают, что отсутствие Закона в перспективе вело к портовым конфликтам, непрозрачной тарифной политике и, соответственно, стагнации.

По словам члена Рабочей группы по разработке законопроекта А. Подгайного, основная цель нового Закона – увеличение доходности портов и повышение конкурентоспособности отрасли.

«Украинские порты начали терять свои конкурентные преимущества перед зарубежными, – уверен начальник ОМТП Ю. Васьков. – Новый закон решит эти проблемы».

Вице-премьер-министр и министр инфраструктуры Украины Б. Колесников подчеркивает, что Закон «О морских портах» – «это в первую очередь обеспечение государством качественного законодательного урегулирования этих отношений, которые уже фактически сформировались в портах с инвесторами в рамках государственно-частного партнерства, а также привлечение дополнительных инвестиций для развития отрасли за счет предоставления инвесторам законодательных гарантий защиты их прав».

«За 20 лет независимости нашего государства внутри портов построено множество частных терминалов. Во многих портах уже есть зерновые, контейнерные и другие терминалы – именно частные. Закон же позволяет легитимизировать собственную инвестицию и развиваться дальше, что очень важно для отрасли. Документ должен помочь портам освободиться от бремени нерешенных правовых проблем и привлечь инвестиции на развитие», – заявляет Б. Колесников.

Еще одним важным моментом Закона он считает своеобразную амнистию для всех прошлых инвестиций: государство гарантирует право частной собственности на причалы, построенные за счет частных инвестиций до вступления в силу нового Закона, при условии, что они были внесены в реестр гидротехнических сооружений в установленном порядке.

Также министр сообщил, что введение в действие положений Закона Украины «О морских портах Украины» позволит создать в Ялтинском и Севастопольском портах современную инфраструктуру по приему и обслуживанию круизного флота. По его словам, потенциальный инвестор, выразивший желание вкладывать средства в развитие упомянутых портов, – американский холдинг Royal Caribbean International – получит законодательные гарантии защиты собственных вложений и сможет приступить к реализации проекта.

Начальник Измаильского морского торгового порта Ю. Фуратов, комментируя принятый документ, отметил, что Закон «О морских портах Украины» открывает в портовой отрасли новые возможности и создает благоприятные условия для развития, модернизации и эффективной работы. По его словам, на сегодняшний день большинство украинских портов не могут нормально функционировать. Требуется серьезная модернизация портового хозяйства, но в портах нет средств, чтобы ее осуществить. «Для того чтобы в порт привлечь грузы нужны более глобальные изменения, которые без помощи инвесторов мы не можем реализовать. И чем быстрее инвесторы почувствуют надежность законодательной базы в отрасли, тем быстрее порты Украины начнут конкурировать с Румынией, Россией, Молдавией и т. д.», – заявляет Ю. Фуратов, подчеркивая, что Закон «О морских портах» принят в Украине с большим опозданием.

«При распаде Союза все порты были практически в равных условиях. Я говорю о развитии и модернизации инфраструктуры портов. Теперь давайте посмотрим, на каком материально-техническом уровне работают порты России, стран Балтики, которые уже давно провели реформы в портовой отрасли. Развитие портовой инфраструктуры этих стран, а также их

законодательная база намного опережают украинские порты. Сейчас российские грузоотправители опасаются работать с нашими портами из-за несовершенной законодательной базы и износа основных фондов. По этой причине Украина теряет транзит, и очень быстрыми темпами. Более того, недавно Россия официально презентовала проект “Создание сухогрузного района морского порта Тамань”. Строительство терминала “ударит” по портам Украины. На днях пресс-служба Минэкономики Молдовы озвучила новость о том, что администрация международного порта Джурджулешты собирается существенно снизить цены на портовые услуги по перегрузке контейнеров с целью “оттянуть” на себя грузы Ильичевского, Одесского и других портов Черноморского и Дунайского бассейна. Порт Джурджулешты размещается буквально на клочке прибрежной зоны Дуная и составляет конкуренцию крупным морским портам Украины. А все благодаря тому, что в Молдове для инвесторов уже создана благоприятная обстановка в портовом бизнесе», – рассказывает начальник Измаильского порта.

Новый Закон, по его словам, улучшит работу портов и поможет улучшить их инвестиционную привлекательность. От принятия этого Закона выигрывают все – государство, портовики и инвесторы, для которых Закон предусматривает гарантии по защите инвестиций, считает Ю. Фуратов.

Глава одесского областного МЧС В. Боделан также высказывает поддержку принятому документу. «Закон о портах крайне важен. Далее по старым нормам и канонам порты развиваться не могут. Это тормоз. Порты теряют грузовую базу: грузы уходят в Констанцу (Румынию), Новороссийск (Россия). Поэтому я считаю, что вся правовая база, которая перестраивает работу портов, требует своего конкретного обновления», – заявляет чиновник.

Специалисты отмечают по этому поводу, что в борьбе за грузопотоки украинские порты должны использовать свои естественные преимущества – глубоководность и возможность кластерного развития. Об этом, в частности, заявляет генеральный директор Центра транспортных исследований С. Вовк.

Один из авторов законопроекта «О морских портах», глава подкомитета парламента по вопросам морского и речного транспорта Ю. Крук считает, что с реформой в морской отрасли Украина может рассчитывать на значительное увеличение объема грузопотоков.

«Сегодня всеми портами обрабатывается около 120 млн т. Думаю, что даже с учетом действующих мощностей вполне реально обрабатывать до 200 млн, и мы на это и рассчитываем. В более далекой перспективе все зависит от того, какой грузопоток и в каком объеме будут иметь частные компании – создатели новых терминалов. А то, что терминалы будут строиться под конкретный грузопоток, это несомненно».

Комментируя основные риски для портового бизнеса после того, как Закон будет принят, Ю. Крук заявил: «Серьезные риски лежат в области взаимодействия портов и железной дороги – недаром портовики называют Укрзалізницю государством в государстве. Те новые объемы грузопотоков, о которых мы с вами говорили, обязательно потребуют развития подъездных железнодорожных путей и припортовых станций. Узость железнодорожной инфраструктуры – это сегодня проблема практически каждого порта. Поэтому обязательно нужно найти механизм инвестирования в развитие этой инфраструктуры, иначе мы построим причалы – а припортовая станция станет бутылочным горлышком, которое пропустить все это не может. Согласно законам об акционировании железной дороги, колеи остаются в сфере компетенции государства, поэтому с развитием частных форм собственности в портах нужно будет искать какие-то механизмы взаимодействия».

Что касается одного из наиболее спорных аспектов Закона – возможной приватизации объектов портовой отрасли, то сторонники Закона отрицают такую возможность.

«Закон “О морских портах” не несет угрозы приватизации портов. Нет ни одной строки в Законе, по которой можно сделать такой вывод. Люди, которые пытаются убедить в обратном, далеки от этой отрасли или просто манипулируют теми, кто с Законом не ознакомился», – подчеркивает начальник Измаильского порта Ю. Фуратов.

О том, что новый Закон не открывает возможностей по приватизации портов, говорит и начальник Одесского морского торгового порта Ю. Васюков. «Многие ошибочно так считают, но сегодня вопросы приватизации регламентируются отдельными законодательными актами. Главная особенность закона – не приватизация, а смена системы управления и возможность инвестирования в портовую отрасль», – отмечает он. По его словам, до сих пор у инвесторов не было возможности инвестировать в портовую инфраструктуру на условиях концессии, хотя такая форма сотрудничества более понятна для международного бизнеса.

По словам адвоката ЮФ «АНК» А. Волкова, Закон пошел по пути запрета на приватизацию объектов, имеющих стратегическое значение. При этом авторы Закона предусмотрели приватизацию не как основной, а как дополнительный или вспомогательный инструмент для привлечения инвестиций в портовую отрасль. «Логика Закона предполагает, что основным инструментом для привлечения инвестиций должна стать именно концессия, которая пока что в портовом секторе не применялась», – считает эксперт.

По словам А. Волкова, в Украине по-прежнему продолжает действовать закон о перечне объектов права государственности, не подлежащих приватизации, принятый в 1999 г. В этот перечень входят все морские порты Украины. Таким образом, эксперт считает невозможной приватизацию морских портов до тех пор, пока в этот перечень не будут внесены изменения.

Отметим, что первый вице-премьер В. Хорошковский заявляет, что не видит проблем с приватизацией портов «при конкурентных процедурах продажи и недопущения монополизации». В то же время вице-премьер Б. Колесников заявляет, что «как таковой приватизации не будет, потому что приватизировать нечего». По его словам, принятие Закона «открывает возможности во всех украинских портах для входа и получения участков земли для развития грузовых терминалов в нашей стране». Новый Закон необходим для того, чтобы гарантировать инвестору право собственности на построенные им в портах терминалы: «На сегодняшний день более 70 % гру-

зов только в Одесском порту перерабатывается частными терминалами, а не государственными», – заявляет Б. Колесников. При этом эксперты отмечают, что существующие на сегодня риски инвестирования в портовую инфраструктуру Украины связаны в первую очередь с устаревшей нормативной базой, которая фактически отражает советскую модель функционирования портов.

Тем временем в прессе активно обсуждаются варианты дальнейшего хода событий в портовой отрасли. Большинство экспертов констатируют, что крупнейшей и влиятельнейшей структурой в украинской портовой отрасли стала СКМ, которая ставит перед собой задание взять под контроль Южный, Ильичевский, Мариупольский и, возможно, Севастопольский и Николаевский морские порты. Работа СКМ в этих портах ведется в нескольких направлениях. Во-первых, группа активно наращивает свое присутствие в экспедиционном сегменте портового бизнеса. Во-вторых, в подготовке к приватизации портов, СКМ, по мнению экспертов, стремится к «расчищению» рынков портовой перевалки и готовит масштабные проекты, одним из которых может стать проведение дноуглубительных работ за государственный счет. Со временем глубоководные каналы могут стать элементами крупных частных терминальных комплексов. Социально-экономические последствия развития подобных сценариев будут иметь множество различных аспектов, пристальное изучение которых представляется важным уже сегодня.

А. Пилипака, библиотекарь I категории

Закон о языке глазами российских экспертов

3 июля Верховная Рада приняла закон о языковой государственной политике, авторами которого являются народные депутаты от Партии регионов В. Колесниченко и С. Кивалов. Закон предусматривает предоставление русскому языку статуса регионального в 13 из 27 областей Украины. За принятие

закона проголосовали 248 депутатов, тогда как достаточно 226 депутатских голосов. Закон должен вступить в силу с 1 января 2013 г.

Принятие закона активно комментировалось не только отечественными политиками и обозревателями, но и вызвало широкий резонанс в среде российских экспертов.

Так, директор украинского филиала Института стран СНГ и Балтии В. Корнилов считает, что Партия регионов должна была принять законопроект о языках. В противном случае она продемонстрировала бы избирателям свою слабость и не выполнила бы своих предвыборных обещаний. Это, безусловно, сказалось бы на рейтингах. Подпишет ли Президент этот законопроект, зависит, по мнению эксперта, лишь от того, попадет ли к нему этот документ. Неподписание закона, как считает В. Корнилов, будет иметь для главы государства серьезные электоральные последствия.

Он не исключает, что Конституционный Суд после выборов может признать неконституционным этот закон. «То есть игра еще не закончена, ведь одобренный Радой документ закрепляет только временный компромисс. Вопрос введения официального двуязычия с повестки дня не снят», – считает российский политолог.

При этом В. Корнилов уверен, что закон о языках не усилит сепаратистские настроения. «Чем больше свобод давать этносам и языковым группам, чем меньше регламентировать сферу использования языков, тем слабее центробежные силы. Многоязычие не ведет к крушению государств», – говорит эксперт.

Что касается протестов со стороны оппозиции в связи с принятием закона, то, по его словам, было бы странно, если бы в Киеве не было акций протеста в защиту украинского языка: «Было бы странно, если бы их не было. Но я ожидал, что они сподобятся на организацию более массовых акций. Кстати, диву даюсь, как на некоторых сайтах, в частности, на “Украинской правде”, преподносятся эти акции – чуть ли не как акции неповиновения».

В этом контексте **Е. Войко, ведущий эксперт Центра политической конъюнктуры**, называет реакцию украинских

парламентариев на принятие нового закона о языках предсказуемой.

Оппозиционеры показывают, что они ни в коем случае не готовы соглашаться с инициативой «регионалов», поскольку это бьет по их позициям, считает эксперт. Аналогичной громкой инициативы, которая нашла бы у их сторонников понимание и одобрение, пока нет.

«Закон о языке ждет подписи Президента, и я думаю, что В. Янукович на это пойдет. Это в его интересах, даже несмотря на то, что со стороны оппозиции наблюдается такое мощное политическое противостояние.

Закон о статусе русского языка будет работать. Может быть, первое время будут определенные саботаж и пробуксовки, тем не менее он во многом облегчит жизнь тем, кто так и не научился говорить по-украински», – прогнозирует Е. Войко.

Директор Международного института политической экспертизы Е. Минченко считает, что принятый Верховной Радой Закон «Об основах государственной языковой политики» на самом деле не расширяет, а даже сужает права русскоязычного населения.

«Есть очень удобная для всей украинской политической элиты тема языка, которую они будут всячески затягивать, и даже если В. Янукович подпишет закон, это будет опротестовано в Конституционном Суде», – считает Е. Минченко.

По его словам, решать языковой вопрос в Украине никому не выгодно, потому что это помогает отвлекать население от социально-экономических проблем. «Это очень выгодная история для власти и для оппозиции», – подчеркнул эксперт.

При этом, отметил он, большинство ярых «защитников» украинского языка в быту разговаривают на русском.

Говоря о риске разделения Украины по языковому признаку, политолог заявил, что такое разделение уже существует. «Страшного я здесь ничего не вижу. Двуязычие вполне бы отвечало национальным интересам Украины», – заключил Е. Минченко.

В то же время **директор Института стран СНГ К. Затулин** отметил, что в Украине не прекращаются столкновения

после принятия закона. По его мнению, Россия не может оставаться в стороне от языкового конфликта в Украине и должна использовать свою культуру и свой язык для интеграции в рамках постсоветского пространства.

По его словам, Россия и Украина остаются наследниками общей истории, несмотря на попытки ее фальсификации. «Поэтому мы должны сделать все, чтобы общая историческая правда была восстановлена», – убежден К. Затулин.

Он также отметил, что Россия не должна надеяться в вопросе интеграции в рамках постсоветского пространства лишь на свои политические и экономические возможности, а должна использовать и свой язык, и свою культуру.

Он уверен, что принятие «языкового» закона является абсолютно необходимым в обстановке, которая сложилась вокруг языковых тем в Украине. Речь идет о том, могут ли русскоязычные украинские граждане считать себя полноценными, станут ли настоящими патриотами Украины, считающими ее своей страной или будут относиться к ней как к временному месту жительства, хуже того – предпримут какие-нибудь шаги, связанные с развитием сепаратистских тенденций в этой стране.

«Закон этот на сегодняшний день не дает такого статуса, но он снимает по крайней мере озабоченность у тех людей на востоке страны, кто уже сегодня реально сталкивается с притеснениями по языковому вопросу, кто вынужден мимикрировать, подлаживаться, вынужден извиняться за свой русский язык в государстве Украина. Между тем это все категорически расходится с реальностью. На самом деле в Украине большая часть населения не только знает, но и употребляет русский язык. Естественно, что этот вопрос с первых дней независимости государства рассматривался национал-радикалами, а со временем, благодаря их страстной пропаганде, и большинством в политической элите как знаковый для Украины. Иным образом в этой стране свой патриотизм украинский не утверждают, кроме как за счет сокращения ареала русского языка, за счет всяких насильственных мер, вопреки реальности и желаниям большинства населения не выводить этот язык из обихода», – считает К. Затулин.

В свою очередь заместитель директора **Института стран СНГ В. Жарихин** подчеркивает, что россияне рады принятию нового закона о языках в Украине, но не более того.

«В украинской политике развивается две легенды, не имеющие отношения к действительности. Первая: России очень нужен этот закон, и она заставила своих сателлитов – Партию регионов – его принять. Вторая: теперь язык будут менять на газ. Безусловно, с гуманитарной точки зрения, все вменяемые люди в России рады принятию закона в качестве равного предоставления гуманитарных прав всем гражданам Украины, говорящим на украинском, русском, крымскотатарском и даже венгерском. Это замечательно. Другое дело, что реализация закона – отдельный вопрос и отдельные деньги, которых нет. Но до его принятия не было и разговора, что на закон денег нет – потому что закона не было. Это уже какой-то шаг. Надо сказать, что русскоязычные граждане имеют в соответствии с российской конституцией все возможности для пользования и изучения русского языка. Всё остальное – это только радость за людей, которые в Украине пользуются великим и могучим русским языком, и не более того. Что касается обмена языка на газ, то я надеюсь, что российское руководство рассматривает этот закон не как некий подарок России, а как подарок русскоязычным гражданам. А коль подарка нет, нет и снижения на газ. Мне хотелось бы, чтобы в Украине чётко понимали, что строить политику на основании легенд было бы опрочечиво», – отметил В. Жарихин.

Вместе с тем, он не согласен с экспертами, которые говорят о незначительности внимания украинского общества к проблеме языков: «Есть ещё одна легенда: Язык – на последнем месте, проблемы нет. Но почему люди дерутся с полицией не по поводу социальных законов, а по поводу языка? Значит, всё не так? В вопросах гуманитарного плана языковые проблемы находятся у жителей Украины на первом месте, вы это знаете».

В то же время эксперт поддержал позицию политолога Е. Минченко в том, что украинские политики при помощи закона о принципах государственной языковой политики пытаются отвлечь внимание общественности от более насущных и

важних проблем. Принятие этого документа, по его мнению, станет успехом нынешнего режима, который справился со своей миссией – сделать русскоязычных избирателей более активными в преддверии парламентских выборов.

Учитывая мнения отечественных и российских обозревателей, можно прогнозировать, что языковой вопрос в украинских реалиях еще долго будет использоваться в предвыборных кампаниях для мобилизации электората, он будет предметом жарких споров и спекуляций – как с той, так и с другой стороны. Причем не исключено, что продолжающаяся «языковая» дискуссия будет сопровождаться ростом протестных акций в Украине.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин привітав працівників рибного господарства України з професійним святом.

У вітальному слові спікера звертається увага на те, що рибне господарство України відіграє значну роль у вирішенні багатьох насущних економічних проблем країни, суттєво впливає на задоволення продовольчих потреб населення, зростання його благополуччя й добробуту.

«Сьогодні рибна галузь України являє собою складний, багатofункціональний промислово-господарський комплекс з розвинутою системою міжгалузевої кооперації та міжнародної діяльності. Новітні глобальні економічні виклики зобов'язують галузь активно переходити до комплексного використання біоресурсів, якісно нового культивування аквакультури, спонукає дієвіше відроджувати соціально-економічне підґрунтя для забезпечення гідних умов праці та життя працівників сфери.

Переконаний, багатотисячний загін галузі докладе всіх зусиль, аби піднести статус України як світової рибної держави.

У цей святковий день зичу всім, хто присвятив своє життя такій мужній, благородній, відважній і важливій професії, до-

бра, благополуччя, успіхів і вагомих трудових набутків», – ідеться у привітанні Голови ВР (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України: тестова версія* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2012. – 15.07).

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу та в цілому законопроект про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо проведення кваліфікаційного іспиту.

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 10618) спрямований на забезпечення чіткості та прозорості процесу здійснення добору кандидатів на посаду судді, нормативної визначеності всіх складових його механізму та забезпечення рівних можливостей кандидатів щодо доступу до посади професійного судді шляхом внесення змін до ст.70, 73 та 80 Закону «Про судоустрій і статус суддів».

Під час обговорення відзначалося, що ст. 70 Закону «Про судоустрій і статус суддів» визначено порядок складання кваліфікаційного іспиту осіб, які пройшли спеціальну підготовку і виявили бажання бути рекомендованими для призначення на посаду судді.

Народні депутати звернули увагу на те, що ч. 2 чинної редакції ст. 70 встановлює, що кваліфікаційний іспит полягає у виявленні належних теоретичних знань та рівня професійної підготовки кандидата на посаду судді, ступеня його готовності здійснювати правосуддя з питань юрисдикції відповідного суду, а також особистих і моральних якостей кандидата. Однак, хоч стаття і відносить виявлення особистих і моральних якостей кандидата до складових кваліфікаційного іспиту, проте не містить порядку їх виявлення.

Члени Комітету наголосили що існуючий на сьогодні механізм проведення кваліфікаційного іспиту демонструє те, що під час нього встановлюється тільки професійна кваліфікація кандидата. При цьому відзначили, що процедура виявлення особистих, моральних, психологічних характеристик, якостей кандидата на посаду судді існує в багатьох демократичних

країнах і разом з перевіркою кваліфікації кандидата забезпечує формування високопрофесійного суддівського корпусу (*Офіційний сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 13.07.*)

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту і туризму рекомендує парламенту розглянути в повторному другому читанні та прийняти в цілому проект закону про внесення зміни до ст. 40 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (щодо страхування спортсменів на час участі у спортивних змаганнях).

Законопроектом (реєстр. № 5137) пропонується внести доповнення до ст. 37 Закону «Про фізичну культуру і спорт» щодо обов'язкового страхування учасників спортивних змагань. Метою прийняття проекту є створення безпечних умов для учасників спортивних змагань в Україні, яка досягається шляхом страхування їхнього життя та здоров'я.

Під час підготовки законопроекту до повторного другого читання члени комітету підтримали пропозицію, відповідно до якої «страхування життя та здоров'я спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях, на час проведення таких змагань забезпечується за рахунок організаторів або спортсменів, крім спортсменів вищої категорії, які підлягають страхуванню відповідно до закону за рахунок коштів державного бюджету».

Згідно з проектом, «до спортивних змагань не допускаються спортсмени, життя та здоров'я яких не застраховані на час проведення таких змагань. У разі допуску до спортивних змагань спортсменів, життя та здоров'я яких не були застраховані, організатори змагань несуть відповідальність відповідно до законодавства, у тому числі відшкодовують шкоду, заподіяну життю та здоров'ю незастрахованих спортсменів. Результати спортсменів, життя та здоров'я яких не були застраховані, не враховуються під час підбиття підсумків змагань та присвоєння спортивних розрядів і звань» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 13.07.*)

Следующее заседание Верховной Рады, правда, внеочередное, очевидно, состоится после съезда Партии регионов, который пройдет в конце июля, сообщает источник в партии власти. Внеочередное заседание и станет, скорее всего, последним для В. Литвина как Председателя Верховной Рады.

Его место, скорее всего, займет коммунист А. Мартынюк. Именно он поставил «языковой» законопроект на голосование и теперь он же его и подпишет и передаст в Администрацию Президента.

В тоже время источник в Партии регионов заявил, что съезд ПР состоится 30 июля, а внеочередная сессия – 27 июля.

«Съезд Партии регионов однозначно состоится 30 июля. Информация о том, что съезд состоится 20 числа, не соответствует действительности. Чисто технически вся подготовка ведется к съезду 30 числа. На съезд прилетит порядка 20 иностранных делегаций. Поэтому перенести на 20 число технически невозможно», – отметил источник.

Кроме того, источник подчеркнул, что еще ведутся переговоры относительно проведения внеочередной сессии: «Изначально она планировалась на 31 июля. Возможно, сессия будет 27 числа. Но это еще не окончательная договоренность».

Также стоит отметить, что лидер фракции ПР в парламенте А. Ефремов заявлял, что внеочередная сессия ВР может состояться 31 июля (*NEWS.ru (<http://rus.newsru.ua>). – 2012. – 16.07*).

У Комітеті з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи проаналізовано роботу щодо виконання рішення Комітету від 6 червня 2012 р. стосовно питань будівництва малих ГЕС у гірській місцевості.

Насамперед це стосується дотримання вимог чинного законодавства України під час прийняття рішень щодо видачі дозволів на проектування та будівництво МГЕС у гірській місцевості.

вості, забезпечення комплексного підходу до оцінки вигод і негативних наслідків від їх спорудження, програм протипаводкових заходів у Карпатському регіоні, розвитку екологічної мережі та природно-заповідного фонду.

Для реалізації рішення комітету Кабінетом Міністрів дано доручення щодо вжиття відповідних заходів центральним органам виконавчої влади, зокрема, Держенергоефективності, Мінприроди, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку, Мінфіну, Мін'юсту, Держводагентству, а також місцевим органам виконавчої влади гірських регіонів України (*Офіційний сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2012. – 13.07).

Парламент придумал для украинцев новые штрафы. Законопроектом № 10694 «О внесении изменений в Кодекс Украины об административных правонарушениях относительно усиления ответственности за нарушение правил пользования жилыми домами и жилыми помещениями» предлагается повысить штрафы за нарушения правил пользования жилыми помещениями, лестничными клетками, лифтами, подъездами, придомовыми территориями с 17–51 грн до 340–1360 грн для граждан и с 51–119 грн до 850–1700 грн для должностных лиц.

При этом, по словам управляющего партнера ЮК «Алексеев, Боярчуков и партнеры» С. Алексеева, документ предполагает наложение штрафа за неправильную эксплуатацию инженерного оборудования.

«Что такое инженерное оборудование – это все, чем укомплектован каждый дом. В первую очередь – это санитарно-технические системы и приборы отопления, вентиляция, в том числе кондиционеры, канализация, системы электрооборудования, радиосети, телефон, телевидение. То есть по закону к любому человеку могут прийти и проверить, как он установил кондиционер, телеантенну, в разрешенном ли месте просверлил отверстие для вентиляции квартиры или офиса. Учитывая то, что всех этих правил по сути никто не знает,

нарушителями станут все. А штрафы могут достигать 1700 грн», – подчеркнул юрист.

Он также прогнозирует, что под проверки в первую очередь попадет мелкий и средний бизнес, которому придется откупаться от новых проверок и изучать правила эксплуатации инженерных систем. «Предприятию будет проще заплатить небольшой штраф, нежели погружаться в длительную бюрократическую волокиту», – уверен С. Алексеев. Вторичный интерес для проверяющих будут представлять жители многоквартирных домов, «нарушения» которых можно подтвердить, осмотрев, например, как установлен кондиционер, телеантенна и другое инженерное оборудование (*Rupor.info* (<http://rupor.info>). – 2012. – 16.07).

Парламент утвердил в первом чтении правки НБУ в законодательство относительно функционирования платежных систем и развития безналичных расчетов. Одна из главных новаций документа – предоставление центробанку страны полномочий устанавливать максимальные лимиты наличных платежей при расчетах за товары и услуги.

По сути, покупатели лишатся возможность делать крупные приобретения за наличные. Оплата любого товара, стоимость которого будет превышать установленный центробанком лимит – от дорогой техники до недвижимости, – должна будет осуществляться исключительно с помощью платежной карты (а в перспективе и мобильного телефона).

Новый закон позволит Нацбанку отслеживать огромный объем платежей, которые сегодня ему практически неподконтрольны.

«Обойти такую норму будет невозможно. Покупатель недвижимости просто не сможет оформить право собственности на квартиру, пока не предъявит документ, что сделка была оплачена безналичным способом», – рассказывает директор Украинской межбанковской ассоциации членов платежных систем (ЕМА) А. Карпов.

Контролировать безналичные платежи граждан сможет и ГНАУ. Очевидно, в конечном итоге все сведется к массовым

проверкам работодателей, выплачивающих своему персоналу зарплаты «в конвертах».

«Головную боль от необходимости как-то засветить имеющиеся доходы получают в том числе многие чиновники, не понаслышке знающие, что такое откат и “благодарность”», – прогнозирует президент Украинского аналитического центра А. Охрименко.

Согласно изменениям, которые должны быть внесены в Административный кодекс, за отказ принять платежную карту торговцев будут штрафовать на 500 не облагаемых минимумов доходов граждан (8,5 тыс. грн) (*Donbass.ua* (<http://donbass.ua>). – 2012. – 16.07).

Сын Президента, депутат от Партии регионов В. Янукович напишет заявление, что не голосовал за языковой закон. Об этом он сказал в комментарии «Украинской правде».

«Я знаю, что это проблема, и я однозначно буду писать заявление о том, что не голосовал», – сказал В. Янукович-младший, который 3 июля был на автогонках, а не в парламенте.

На вопрос, знает ли он позицию Президента относительно языкового закона, В. Янукович-младший ответил: «У меня такой же доступ к Президенту, как и у всех».

«Я считаю, что этот вопрос сильно политизирован и считаю, что в государственной политике, в частности языковой, нужно стремиться к тому, чтобы все граждане чувствовали себя комфортно», – заявил он (*Обком* (<http://obkom.net.ua>). – 2012. – 12.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Україні та Росії треба приділяти більшу увагу тим напрямкам співробітництва, які прискорять модернізацію їхніх національних економік. Про це Президент України В. Янукович сказав під час п'ятого засідання Українсько-російської міждержавної комісії у Криму.

«Ми повинні прискорити таку необхідну модернізацію національних економік, підвищити конкурентоспроможність нашої продукції на світових ринках», – наголосив глава держави.

Уже найближчим часом, зазначив В. Янукович, нашим країнам слід зробити кроки для досягнення більш відчутних результатів у реалізації спільних проектів у галузі авіабудування, космосу, атомної енергетики, транспортної інфраструктури.

«Важливим аспектом для такої роботи є взаємна вигода й економічний прагматизм», – наголосив глава держави *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2012. – 12.07).*

Під час засідання Українсько-російської міждержавної комісії було обговорено шляхи розвитку діалогу України з «Великою двадцяткою» в контексті головування Росії в цій організації. Про це Президент України В. Янукович повідомив на зустрічі з представниками ЗМІ після засідання Українсько-російської міждержавної комісії.

«З огляду на той факт, що наприкінці поточного року головування у згаданій групі переходить до Російської Федерації, ми обговорили шляхи розвитку діалогу України з цим впливовим міждержавним форумом. Сподіваємося на вашу підтримку, Володимире Володимировичу», – сказав глава держави.

За словами В. Януковича, під час засідання міждержавної комісії сторони торкнулися питання про роль «Великої двадцятки» у стабілізації світової економічної системи. «Природно, ми не оминули тему взаємодії наших держав у рамках міжнародних організацій, а також з питань урегулювання регіональних конфліктів», – додав Президент.

В. Янукович також наголосив, що окрему увагу було приділено придністровському врегулюванню з урахуванням майбутнього головування України в ОБСЄ у 2013 р. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2012. – 12.07).*

Президент України В. Янукович високо оцінив ефективність роботи Українсько-російської міждержавної комісії та досягнуті в рамках її діяльності домовленості. Про це глава держави сказав на зустрічі з представниками ЗМІ після завершення п'ятого засідання комісії.

«Зазначу, що конструктивна робота й досягнуті в рамках Українсько-російської міждержавної комісії домовленості підтвердили ефективність цього унікального механізму двосторонньої взаємодії та необхідність проведення його засідань на регулярній основі», – сказав Президент.

За його словами, ухвалені рішення покликані сприяти створенню сприятливих умов для поглиблення українсько-російського співробітництва в усіх без винятку сферах. «Ми єдині в думці, що відносини наших держав мають величезний потенціал», – наголосив В. Янукович (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>)). – 2012. – 12.07).

Курс на євроінтеграцію залишається незмінним пріоритетом зовнішньої політики України. Про це заявив Президент України В. Янукович на прес-конференції після завершення засідання Українсько-російської міждержавної комісії.

Глава держави зазначив, що ця позиція зафіксована в ряді національних законів, зокрема в законі про засади зовнішньої та внутрішньої політики. «Україна визначила для себе пріоритет – євроінтеграцію», – підкреслив В. Янукович.

Відповідаючи на запитання про відображення цього принципу в його щогорічному посланні до Верховної Ради, Президент наголосив, що йдеться про стратегічний документ. «Усе, що там викладено, – це та політика, яка є природним послідовним продовженням політики, яку ми почали у 2010 р.», – сказав глава Української держави (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>)). – 2012. – 12.07).

Президент України В. Янукович вважає перспективною співпрацю з Митним союзом на секторальному рівні. Про це він сказав на прес-конференції після завершення засідання Українсько-російської міждержавної комісії.

«З Митним союзом ми сьогодні намагаємося вибудувати такі відносини, які будуть взаємовигідними», – сказав глава держави, додавши, що сторони ведуть постійний діалог з цього питання.

«Сьогодні я вніс пропозицію, щоб ми почали на секторальному рівні нашу економічну інтеграцію. Я думаю, це хороша перспектива», – сказав В. Янукович.

Президент зазначив, що українська сторона уважно спостерігає за діяльністю таких утворень як Митний союз, Єдиний економічний простір (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*). – 2012. – 12.07).

Спрощення порядку перетину українсько-російського державного кордону з метою створення максимально комфортних умов для громадян України і Росії перебуває на контролі президентів обох країн. На цьому Президент України В. Янукович наголосив у заяві для ЗМІ після засідання Українсько-російської міждержавної комісії.

«Ми з Володимиром Володимировичем із задоволенням відзначили позитивні результати спільних дій зі спрощення порядку перетину українсько-російського державного кордону громадянами наших країн», – сказав глава держави.

За його словами, це питання вже кілька років перебуває на особистому контролі президентів, і сьогодні, як наголосив В. Янукович, було домовлено активізувати взаємодію в цьому напрямі з метою створення максимально комфортних умов для громадян України і Росії.

В. Янукович також зазначив, що під час засідання «були намічені перспективи подальшої роботи в рамках міжрегіонального і прикордонного співробітництва, яке на

нинішньому етапі є одним із напрямів, що найдинамічніше розвиваються». На переконання глави держави, проведення восени цього року в Нижньому Новгороді вже традиційного Третього українсько-російського міжрегіонального економічного форуму під патронатом президентів двох держав стане додатковим імпульсом у цій перспективній сфері взаємодії.

Крім того, за словами глави держави, Україна та Росія підтвердили готовність до подальшого розвитку культурно-гуманітарного співробітництва, що, «безумовно, сприяє зміцненню дружби, взаєморозуміння між нашими народами» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2012. – 12.07).

Президент України В. Янукович та віце-прем'єр-міністр, Міністр закордонних справ Держави Ізраїль А. Ліберман обговорили питання створення зони вільної торгівлі між країнами та подальшого розвитку ефективної торговельно-економічної взаємодії.

«Обговорювалися питання створення зони вільної торгівлі, збільшення обсягів торгівлі між країнами», – сказав після зустрічі міністр закордонних справ України К. Грищенко. «Ми виходимо з того, що цей рік може принести близько 1 млрд дол. загального обміну товарами та послугами», – зазначив він.

К. Грищенко також підкреслив, що за останній час Україна та Ізраїль прийняли кілька принципово важливих рішень, які йдуть на користь громадянам двох країн. Зокрема, ідеться про встановлення безвізового режиму. Міністр наголосив, що це питання також є важливим з точки зору підтримання контактів із співвітчизниками, які в різні часи виїхали до Ізраїлю. «Ми підтримуємо постійний і дуже продуктивний діалог з Державою Ізраїль на всіх рівнях», – заявив він.

За словами міністра, значну увагу під час зустрічі сторони приділили обговоренню ситуації на Близькому Сході. К. Грищенко зазначив, що, зокрема, у Сирії проживають кілька тисяч українських громадян, і сьогодні українській владі важ-

ливо розуміти, як бачить у тому числі Ізраїль шляхи врегулювання ситуації.

Крім того, під час розмови обговорювалися питання українсько-ізраїльського співробітництва у науково-технічній сфері, зміцнення міжлюдських контактів, політичний діалог. «Усе це є серйозним фактором збільшення наших можливостей у регіоні і розуміння, яким чином через тих, хто зберігає зв'язки з Україною, можна вирішувати дуже багато проблем і реалізовувати серйозні проекти», – сказав К. Грищенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2012. – 13.07).

Прем'єр-міністр М. Азаров наголошує на необхідності посилення соціального захисту працюючих. Про це він заявив під час робочої зустрічі з головою Федерації профспілок Ю. Куликом.

Голова уряду і лідер профспілок обговорили стан соціального діалогу в державі, підсумки виконання довгострокових доручень, виданих органам виконавчої влади після зустрічі М. Азарова з профспілковим активом України.

Зокрема, йшлося про прискорення погашення заборгованості із заробітної плати, легалізацію неформальної зайнятості, посилення соціального захисту працюючих.

Співрозмовники також приділили особливу увагу питанням реалізації соціальних ініціатив Президента України, підтриманих трудовими колективами і профспілками (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 16.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров дав доручення створити спеціальну урядову комісію з перевірки дотримання вимог законодавства з питань закупівлі лікарських засобів за державні кошти для лікування дітей з онкологічними захворюваннями, зокрема онкогематологічними, а також із забезпечення належної якості, безпечності та ефективності цих медпрепаратів. За вказаними пунктами

буде перевірена діяльність МОЗ, Ради міністрів АР Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських адміністрацій.

Відповідне доручення Прем'єр-міністр дав у зв'язку зі складною ситуацією, що склалася із забезпеченням необхідними ліками дитячих онкологічних відділень лікарень країни.

До урядової комісії увійшли представники Державної фінансової інспекції, Антимонопольного комітету, Державної служби України з лікарських засобів та Національної академії медичних наук.

Комісія розпочинає роботу із 16 липня, про результати перевірок вона має прозвітувати перед главою уряду в десятиденний строк (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 16.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров незадоволений темпами реалізації соціальної ініціативи Президента «Доступне житло». Про це він заявив під час засідання уряду.

У зв'язку з цим глава уряду доручив відповідальним органам, у першу чергу Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, розібратися з причинами гальмування іпотечного кредитування. При цьому він заявив, що має намір заслухати керівників тих регіонів, де взагалі не укладені угоди на придбання доступного житла.

Нещодавно Прем'єр-міністр України уже звертав увагу на необхідність ретельніше опрацьовувати шляхи реалізації програми здешевлення вартості іпотечних кредитів. Зокрема, Мінрегіону було доручено докладати більше зусиль для популяризації цієї програми (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 16.07).

15 липня Прем'єр-міністр України М. Азаров відвідав з робочою поїздкою Автономну Республіку Крим.

У Криму відбулася робоча зустріч глави уряду з Президентом України В. Януковичем, під час якої вони обговорили результати V засідання українсько-російської міждержавної

комісії, а також шляхи реалізації прийнятих рішень (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 15.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров сподівається на продовження співпраці з Міжнародним валютним фондом. Про це глава уряду заявив в інтерв'ю телебаченню «Євро-ньюс», повідомляє Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

«Звичайно, саме на це я сподіваюся. Останні мої переговори, як і переговори моїх помічників з керівниками та експертами МВФ, намітили головне: у нас є розуміння у цьому питанні. Фахівці МВФ зазначили, що більшість параметрів програми виконується: ми перебуваємо у рамках бюджетного дефіциту, встановленого нашою угодою з МВФ, усі наші монетарні показники також у рамках маяків», – підкреслив М. Азаров.

Він зауважив, що Україна підтвердила свою кредитоспроможність, зберігаючи при цьому хороші темпи зростання економіки.

«Ось цей позитив, який накопичено за останній час, дає нам підстави оптимістично дивитися на можливість продовження нашої співпраці з МВФ», – заявив Прем'єр-міністр (*For-UM* (<http://ua.for-ua.com>). – 2012. – 16.07).

Кабінет Міністрів України затвердив склад Організаційного комітету з підготовки та відзначення 21-ї річниці незалежності України.

Відповідне розпорядження № 454-р. розроблено Міністерством культури України на виконання Плану організації виконання Указу Президента України від 19 червня 2012 р. № 402 «Про відзначення 21-ї річниці незалежності України».

До складу Оргкомітету увійшли Прем'єр-міністр України М. Азаров, голова Адміністрації Президента України С. Львовичкін, радник Президента України, керівник Головного управління з гуманітарних і суспільно-політичних питань

Адміністрації Президента України Г. Герман, міністр культури М. Кулиняк, міністр надзвичайних ситуацій В. Балога, голова Укрдержархіву О. Гінзбург, голова Держкомтелерадіо О. Курдінович, міністр економічного розвитку та торгівлі П. Порошенко та інші високопосадовці (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 16.07).

Министерство энергетики и угольной промышленности Украины и Госбанк развития КНР подписали соглашение, предусматривающее возможность открытия для Украины специальной кредитной линии на сумму 3 млрд 656 млн долл., для реализации программы замещения потребления природного газа украинским углем. Об этом сообщается в пресс-релизе Минэнергоугля.

Как отмечается в сообщении, соответствующий протокол был подписан 13 июля первым заместителем министра энергетики и угольной промышленности Украины И. Поповичем и уполномоченным представителем Государственного банка развития КНР Лю Бо.

В рамках программы предполагается реализовать ряд проектов по переводу отечественных объектов теплоэнергетики на использование водоугольного топлива, а также строительства заводов по газификации бурого и каменного угля с использованием китайских технологий.

«Мы начинаем практическую реализацию договоренностей, достигнутых с руководством КНР во время визита Президента Украины В. Януковича в Китайскую Народную Республику. Мы благодарны коллегам за проведенную в Украине работу, которые после ознакомления с энергетической структурой определили наиболее эффективные проекты для внедрения с помощью китайских технологий», – приводятся в пресс-релизе слова министра энергетики и угольной промышленности Украины Ю. Бойко.

В свою очередь уполномоченный представитель Государственного банка развития КНР Лю Бо отметил перспективу во взаимовыгодном сотрудничестве с Минэнергоугля. Он отме-

тил, что в ближайшее время во время визита руководства банка в Украину диалог по открытию специальной кредитной линии будет продолжен (*UBR (<http://ubr.ua>). – 2012. – 16.07*).

На Луганщині активно впроваджується соціальна ініціатива Президента України – програма «Доступне житло». Про це повідомив перший заступник голови Луганської облдержадміністрації Е. Лозовський.

Ця державна програма здешевлення іпотечних кредитів дає можливість придбати квартиру під 3 % річних. За словами першого заступника голови ОДА, процедура оформлення перших п'яти кредитних угод уже у стадії завершення.

Отримати квартири учасники програми можуть у будинках-учасниках «Доступного житла». Це багатоквартирні будинки з високим відсотком готовності. Усього по області налічується 28 таких об'єктів. Крім цього, виділено 34 земельні ділянки у 14-ти містах області для продовження реалізації програми.

Також в області активно працюють консультаційні пункти з питань забезпечення житлом, до яких сьогодні вже звернулося близько 1250 мешканців регіону. Більшість з цих пунктів працює за принципом «єдиного вікна», де жителі області можуть отримати усю необхідну інформацію щодо програм із забезпечення житлом, які діють не лише на Луганщині, а й по всій Україні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 16.07*).

Україна приєднається до міжнародної операції по боротьбі з піратством «Океанський щит». Про це 16 липня повідомив перший заступник начальника Генерального штабу Збройних сил України віце-адмірал І. Кабаненко під час брифінгу «Збройні сили України у 2012 навчальному році», який відбувся для представників ЗМІ у Києві.

«Для участі в цій операції готується фрегат “Тетьман Сагайдачний” з палубним вертольотом та групою спецназу на борту. Це буде наш безпосередній внесок у патрулювання районів

можливих дій піратів у складі міжнародного військово-морського угруповання», – зазначив віце-адмірал І. Кабаненко.

На переконання першого заступника начальника Генерального штабу ЗС України, участь Збройних сил України у таких операціях дасть змогу нашій державі у перспективі долучитися до системи взаємного захисту.

«Це серйозний крок, який безпосередньо вплине на рівень захищеності українських моряків та екіпажів, які працюють на міжнародних морських торговельних лініях», – підкреслив віце-адмірал І. Кабаненко (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 16.07).

ПОЛІТИКА

Президент В. Янукович не поїде на Олімпійські ігри в Лондон, побоюючись тиску західних дипломатів. Таку думку висловив політолог В. Небоженко газеті «Сегодня», коментуючи інформацію про те, що українську делегацію очолить не В. Янукович, а Прем'єр М. Азаров.

«В. Янукович розуміє, що обставини зараз некомфортні для його візиту в Лондон, тому він посилає Азарова», – вважає В. Небоженко.

«Президент розуміє, що на нього в цій поїздки будуть тиснути західні дипломати. І я не думаю, що йому так вже треба туди їхати», – зазначив політолог.

Водночас інший політолог В. Карасьов зазначив, що «це скоріше не політичний, а дипломатичний бойкот, тому що українська сторона не зуміла домовитися про жодну зустріч у Лондоні». За його словами, в Україні у В. Януковича багато справ: наближаються вибори, неясне питання з Росією.

«Звичайним глядачем В. Янукович бути не захотів, тому країну представить Азаров. І я не бачу особливих причин Президенту туди їхати», – сказав В. Карасьов.

Як повідомлялося, раніше про можливість поїздки Президента на урочисту церемонію відкриття ігор говорив глава НОК України С. Бубка.

Пізніше прес-служба Президента повідомила, що делегацію очолить М. Азаров. «За весь час участі збірної України в Олімпійських іграх президенти України ці змагання не відвідували», – заявили в прес-службі (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2012. – 15.07).

Объединенная оппозиция подает в Высший специализированный суд иск против Президента В. Януковича за узурпацию власти. Об этом на пресс-конференции 16 июля заявил лидер Объединенной оппозиции А. Яценюк.

«Если Высший спецсуд откажет в иске, то оппозиционеры намерены подать иск в Европейский суд по правам человека или в другие международные суды», – сказал он.

«Мы хотим отставки В. Януковича через импичмент. Для этого нужны весомые юридические основания. Мы изложили в иске не политические, а юридические обвинения», – отметил А. Яценюк. Как известно, 16 июля стартовала акция «Украина без Януковича». А. Яценюк заметил, что к этой акции сможет присоединиться каждый украинец (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 16.07).

Объединенная оппозиция уверена, что Председатель Верховной Рады В. Литвин заслужил отставку. Такое мнение высказал председатель совета Объединенной оппозиции, народный депутат А. Яценюк на пресс-конференции 16 июля.

«Что касается отставки В. Литвина. В. Литвин – часть политики Президента В. Януковича. И все, что происходит в стенах парламента, в том числе и не личное голосование, является персональной ответственностью В. Литвина как Председателя Верховной Рады Украины», – сказал А. Яценюк.

Вместе с тем он добавил, что оппозиция определится со своим участием во внеочередной сессии парламента после официального объявления о ней. «Думаю, что мы будем принимать решение в зависимости от того, когда будет объявлено о проведении соответствующей сессии», – сказал он.

В то же время А. Яценюк высказал мнение, что внеочередная сессия Верховной Рады будет назначена на день проведения съезда оппозиции.

Ожидается, что вопрос отставки В. Литвина может быть рассмотрен на внеочередной сессии парламента (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 16.07).

Партия «Фронт змін» 14 июля на съезде приостановила членство своего лидера А. Яценюка и других кандидатов в депутаты на время выборов в Верховную Раду. Об этом говорится в сообщении партии.

Членство в «Фронті змін» прекращается в связи с участием в выборах в рамках объединенной оппозиции на базе Всеукраинского объединения «Батьківщина». Партия отмечает, что решение носит чисто технический характер, поскольку Закон «О выборах народных депутатов Украины» не предусматривает формирование избирательных блоков. Партии «Батьківщина», «Фронт змін», «Народний рух України», «Народна самооборона», «За Україну!» и «Реформы и порядок» решили пойти на выборы ВР единым списком на основе «Батьківщини».

Съезд партии принял решение возложить обязанности лидера партии на время кампании на руководителя секретариата партии С. Войцеховскую (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 15.07).

13 июля партия В. Кличко УДАР обнародовала свой список претендентов на участие в парламентских выборах. Среди прочих в него вошли народные депутаты разных созывов и бывшие высокопоставленные чиновники. Впрочем, в партии утверждают, что кандидатами станут только те из них, кто пройдет необходимую процедуру проверки.

Как сообщили в конце минувшей недели в пресс-службе партии УДАР, с целью «фильтрации власти» руководство партии направило гражданскому движению «Честно» список

претендентов, которые могут стать кандидатами в народные депутаты по 225 мажоритарным округам.

Список содержит только фамилии, имена, отчества и номера округов с 1-го по 225-й, по которым претенденты намерены баллотироваться. Напротив 37 округов значится: «претендент определяется». «25 % претендентов моложе 35 лет, возраст двух третей из них – около 40. 97 % претендентов имеют высшее образование и баллотироваться в Верховную Раду будут впервые. 18 % являются депутатами местных советов», – охарактеризовал список партии УДАР В. Кличко. По его словам, обсуждение предполагаемых кандидатов будет проходить до конца июля. Решение об их утверждении будет принято на съезде партии, который состоится в первых числах августа.

На сайте гражданского движения «Честно» размещены шесть критериев, по которым устанавливается добропорядочность кандидата. Среди них – отсутствие фактов нарушения прав и свобод человека, неизменность политической позиции относительно волеизъявления избирателей, непричастность к коррупционным деяниям и прозрачность задекларированных доходов и имущества, а также их соответствие образу жизни.

Член координационного совета движения «Честно» В. Сюмар заявила, что не все претенденты от партии УДАР пока сдали декларации о доходах, а без них провести исследование невозможно. «Если люди хотят быть кандидатами в депутаты, декларации необходимы», – сказала В. Сюмар, отметив, что результаты исследования планируется обнародовать в 20-х числах июля (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 16.07).

Партия регионов завела свою страницу в Facebook. Пока страницу «лайкнуло» менее 100 человек, пишет Watcher.

Контент страницы – это материалы пресс-релизов с сайта Партии регионов: partyofregions.org.ua.

Одновременно в Facebook стартовала инициатива активистов с призывом сделать все для уничтожения страницы Партии регионов. В частности, они рассылают такой призыв:

«Появилась страница Партии регионов в Facebook! Уже боты даже предлагают ее “лайкать”! Но предлагаю сделать со страницей то, что они пытаются сделать с украинским народом, то есть уничтожить! Достаточно пожаловаться на страницу каждому!» *(Главком: Новости // Партию регионов хотят выкинуть из Facebook (<http://glavcom.ua>). – 2012. – 16.07).*

Генеральный секретар НАТО А. Фог Расмуссен сподівається, що політичне керівництво України якомога швидше вирішить питання щодо ув'язнених экс-прем'єра України Ю. Тимошенко та экс-міністра внутрішніх справ Ю. Луценка з метою продовження співпраці з Альянсом. В інтерв'ю в Брюсселі з нагоди 15-річчя підписання Хартії про особливе партнерство Генсек Альянсу констатував, що за цей час сторони «досягли значного прогресу».

«Я думаю, що в майбутні роки є потенціал для ще більш тісної співпраці, але є й одна велика проблема – це те, що ми розцінюємо як політично мотивовані судові переслідування лідерів опозиції в Україні», – сказав він.

Відповідаючи на репліку, що цей фактор став причиною перенесення в Україну візиту Північноатлантичної ради (ПАР), який міг відбутися цього року, орієнтовно влітку, А. Фог Расмуссен пояснив, що в цьому зв'язку «була дана загальна оцінка поточної ситуації» *(Західна інформаційна корпорація (<http://zik.com.ua>). – 2012. – 16.07).*

Во время круглого стола в Киеве обсуждали возможность перехода страны к федеративному устройству. Лидер общественной организации «Украинский выбор» экс-глава Администрации Президента Украины (2002/2005) В. Медведчук приступил к реализации идеи перехода Украины к федеративному устройству. Об этом пишет Коммерсант-Украина.

Как информирует издание, о старте проекта «Федеративная Украина» и проведении одноименной конференции В. Мед-

ведчук объявил в своем видеоблоге. «Федерализация нашей страны – это единственное и безальтернативное лекарство против ее раскола, угроза и реальность которого существуют», – заявил он, предложив создать оргкомитет по наработке концепции законов о федеративном устройстве Украины. Возглавляемое им движение провело круглый стол, на котором обсуждался алгоритм изменения государственного устройства и сроки реализации проекта.

Сам В. Медведчук на это мероприятие не пришел.

Следует отметить, что накануне проведения круглого стола В. Медведчук был в Крыму, где поздно вечером принимал в своем доме в Ялте Президента РФ В. Путина, который заехал к нему в гости после встречи с В. Януковичем.

В оппозиции к планам перехода к федеративному устройству Украины отнеслись скептически, отмечая, что для этого необходимо как минимум внесение изменений в Конституцию 300 голосами народных депутатов и положительный результат по этому вопросу на Всеукраинском референдуме (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 16.07).

Захисники української мови, які голодують у центрі Києва, не мають наміру згортати свою акцію і будуть голодувати до кінця. Про це у коментарі «Українській правді» повідомила одна з голодуючих О. Неживенко. «Ми відмовляємося від пропозиції об'єднаної опозиції припинити голодування і «готуватися до боротьби за Україну, яка розпочнеться восени», – сказала вона. За її словами, станом на 12:00 16 липня голодування оголосили вже 12 людей (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 16.07).

ЕКОНОМІКА

Станом на 16 липня в Харківській області обмолочено 69 % ранніх зернових і зернобобових культур. Намолочено 1 млн 77 тис. 624 т зерна при середній врожайності 26 ц з га. У тому числі зібрано озиму пшеницю з 84 % площ, намолочено 809 тис. 153 т зерна при середній врожайності 27,6 ц з га.

З мільйонним намолотом аграріїв привітав голова Харківської ОДА М. Добкін.

«Несприятливі погодні умови не завадили нам отримати непоганий результат. Ви успішно подолали мільйонний рубіж. Думаю, що цього року аграрії Харківщини досягнуть не менших результатів з валового збору зернових, ніж у минулому», – зазначив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2012. – 16.07*).

Національний банк у I кварталі 2012 р. перерахував до держбюджету 2,4 млрд грн. Про це йдеться у висновках Рахункової палати щодо виконання державного бюджету України за I квартал 2012 р.

«Кошти, що перераховуються Національним банком відповідно до Закону “Про Національний банк України”, становили 2,4 млрд грн, тоді як у січні–березні минулого року таких надходжень не було, оскільки перевищення кошторисних доходів над кошторисними витратами за IV квартал 2010 р. перераховано Національним банком до державного бюджету в грудні 2010 р.», – ідеться в документі.

Відповідно до Закону «Про Національний банк України», 50 % свого прибутку НБУ повинен направляти у свої резерви доти, поки їхня сума не буде рівною 10 % обсягу грошово-кредитних зобов’язань Нацбанку. Інша половина прибутку спрямовується до держбюджету в наступному за звітним році.

Після формування загальних резервів у зазначеному розмірі, прибуток у повному обсязі підлягає перерахуванню до держбюджету України.

Відповідно до Закону «Про Державний бюджет України на 2012 р.», НБУ зобов'язаний перераховувати до держбюджету кошти щоквартально на загальну суму не менш ніж 9,6 млрд грн (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2012. – 16.07).

Принятие Госдумой закона об утилизационном сборе на машины и грузовики негативно отразится на украинских компаниях «Богдан Моторс», «УКРавто» и «АвтоКраз», экспортирующих машины в Россию. Об этом рассказал старший аналитик инвестгруппы «Арт Капитал» А. Андрейченко.

«Законом вводится скрытое ограничение импорта, так как теперь для импортных и отечественных машин будут действовать разные условия. Когда налог вступит в силу, машины «Богдана» возрастут в цене на 600 долл., то есть на 8 % текущей стоимости по каталогу. А поскольку маржа прибыли для «Богданов» в 2010-м и 2011-м гг. составляет всего 6 %, компания не сможет покрыть убытки, не подняв цену», – говорит эксперт.

Он отмечает, что эластичность спроса в России в сегменте дешевых автомобилей высока, поэтому «Богдан» рискует снова потерять часть российского рынка, на котором доля его составляет 0,29 % (в 2011 г. она составляла 0,33 %).

«Налог может привести к 10 % падению прогноза продаж автомобилей «Богдан» в России до 8200 единиц в 2012 г.», – считает А. Андрейченко.

Что касается «УКРавто», то, по словам аналитика, его автомобили продаются в том же сегменте, что и «Богдан» (эконом-класс), поэтому налог повлияет на них аналогичным образом. «АвтоКраз» может пострадать даже больше.

«Несмотря на меньшую эластичность спроса на грузовики, налог приведет к 15 % росту их цены и может серьезно повредить экспортным операциям компании на ключевом для нее рынке», – считает А. Андрейченко (*UBR* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 16.07).

ПАТ «Укртранснафта» у січні–червні 2012 р. скоротило прокачування нафти на 4 млн 506,3 тис. т, або на 32 % порівняно з аналогічним періодом 2011 р. – до 9 млн 592,6 тис. т. Про це повідомляє джерело в Міністерстві енергетики та вугільної промисловості.

Транзит нафти за шість місяців скоротився на 2 млн 133,8 тис. т, або на 23,3 %, – до 7,034 млн т.

Обсяг транспортування нафти на нафтопереробні заводи України за I півріччя впав на 2 млн 372,5 тис. т, або на 48,1 %, – до 2 млн 558,6 тис. т.

Філія «Укртранснафти» – «Магістральні нафтопроводи «Дружба»» – скоротила прокачування нафти на 2 млн 213,1 тис. т, або на 23,5 %, – до 7 млн 220,7 тис. т, філія «Придніпровські магістральні нафтопроводи» – на 2 млн 293,2 тис. т, або на 49,2 %, – до 2 млн 371,9 тис. т.

«Укртранснафта» виступає оператором нафтотранспортної системи України. 100 % її акцій перебувають в управлінні НАК «Нафтогаз України» (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2012. – 16.07).

Отсутствие сотрудничества с МВФ уже стоило Украине порядка 4,5 млрд долл. Об этом во время пресс-конференции заявил финансовый эксперт Э. Найман.

«Самый большой фактор неопределенности – население. Мы видим, что валютные резервы сократились до 5 млрд долл. Это цифра достаточная для поддержания валютной стабильности. Но МВФ предупредил, что валютные резервы по итогам года могут сократиться. Никакого финансирования этих долгов самим МВФ не будет. Украина вынуждена будет идти на внешние рынки выпускать евробонды и искать дополнительное привлечение капитала. К сожалению, это будет намного дороже. Сейчас Украина платит порядка 2,5 % по кредитам МВФ, а внешний долг будет привлекать под выше 9 %. То есть отсутствие сотрудничества с МВФ, если умножить на 7 %, уже стоило Украине порядка

4,5 млрд долл. В районе 300 с небольшим млн долл. – будет только дополнительная процентная нагрузка на Украину», – отметил эксперт.

Кроме того, Э. Найман подчеркнул, что сейчас в стране прослеживаются огромные девальвационные ожидания.

«НБУ достаточно грамотно сдерживает любые попытки дестабилизировать валютный рынок сжатием ликвидности. Это игра хороша, пока в нее не включилось население», – добавил эксперт (*UBR* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 16.07).

Посол Франции в Украине А. Реми считает, что в Украине отсутствует комплексная и качественная политика в сфере иностранных инвестиций. «Всемирно известно, что инвестиционный климат не очень хороший с точки зрения общепринятых в мире стандартов. Хотя правительство и пытается решить отдельные проблемы, сегодня отсутствует комплексная и качественная политика в сфере иностранных инвестиций», – считает посол.

По словам А. Реми, для преодоления преград и решения проблем, с которыми сталкиваются инвесторы в Украине, необходимо много усилий, оптимизма и упорства.

«Хотите пример? В эти дни крупная французская компания сталкивается с попытками масштабного рейдерства в Житомирской области», – добавил посол.

При этом, по его словам, несмотря на такую ситуацию в Украине, французские инвесторы заинтересованы вкладывать деньги в производство мусоровозов, хлеба и молочных продуктов, в цементную отрасль и в ветросиловые установки (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 13.07).

Виробництво молока в Україні в січні–червні 2012 р. збільшилося на 2,5 % порівняно з аналогічним періодом 2011 р. – до 5,5 млн т. Про це повідомила Державна служба статистики.

За її даними, виробництво яєць за перше півріччя зросло на 0,5 % – до 9,69 млрд шт.

Водночас виробництво м'яса за цей період скоротилося на 1 % – до 1,44 млн т.

За перше півріччя на переробні підприємства загалом надійшло 733,3 тис. т (у живій вазі) худоби та птиці, що на 0,4 % менше, ніж за відповідний період минулого року, і 2348,4 тис. т молока та молочних продуктів (на 5 % більше).

Частка господарств населення в загальному обсязі закупівлі переробними підприємствами худоби та птиці за січень-червень зменшилася з 8,4 % до 6,6 %, молока – з 48 % до 42,5 %.

Як повідомлялося, Україна у 2011 р. збільшила виробництво м'яса на 3,5 % порівняно з 2010 р. – до 3 млн т (у живій вазі), яєць – 9,6 % до 18,7 млрд шт., але скоротила виробництво молока на 1,4 % – до 11,1 млн т (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2012. – 16.07).

Експорт цукру з України в поточному маркетинговому році (МР, вересень 2011 – серпень 2012 р.) буде рекордним для країни і становитиме мінімум 150 тис. т, прогнозує Національна асоціація цукровиробників «Укрцукор».

«Ми думаємо, що експорт цукру буде мінімум 150 тис. т, тоді як за попередній маркетинговий рік він становив 6,2 тис. т», – повідомило джерело в асоціації.

За інформацією асоціації «Укрцукор», з вересня 2011 р. по червень 2012 р. Україна поставила на зовнішні ринки 118,3 тис. т цукру, зокрема в червні – 23,5 тис. т. Основними покупцями українського цукру є Казахстан (83 тис. т), Грузія (8,9 тис. т), Киргизія (5,9 тис. т), Ліван (4,45 тис. т), Узбекистан (3,987 тис. т), Туркменістан (3,4 тис. т), Сирія (2,4 тис. т).

Згідно з даними асоціації, паралельно зі зростанням експорту Україна істотно знизила імпорту цукру. Зокрема, за 10 місяців поточного МР країна ввезла 14,56 тис. т цукру, тоді за весь 2010/2011 маркетинговий рік – майже 290 тис. т.

Раніше національна асоціація цукровиробників України «Укрцукор», що об'єднує вітчизняні цукрові заводи, оціню-

вала експортний потенціал країни в поточному маркетинговому році в обсязі 470 тис. т бурякового цукру (*UBR* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 16.07).

НАК «Нафтогаз України» і нафтогазова компанія The Rompetrol Group N.V. – Амстердам, Нідерланди – 16 липня в Києві підписали меморандум про співробітництво, що передбачає, зокрема, можливість створення СП для створення та розвитку роздрібно́ї мережі автозаправних станцій у пріоритетних регіонах і великих містах України. Про це повідомила прес-служба «Нафтогазу».

Крім того, меморандум передбачає підвищення рівня завантаження державних потужностей з перевалки нафти і нафтопродуктів, створення й розвиток системи вторинної логістики ринку нафтопродуктів, підвищення стандартів якості та впровадження передових європейських технологій маркетингу на ринку нафтопродуктів України.

«У перспективі ми сподіваємося довести кількість АЗС у рамках спільного проекту до 700 одиниць. При цьому ми запропонуємо нашим клієнтам як преміальний, так і більш економічний паливні бренди», – сказав заступник голови правління «Нафтогазу» Є. Корнійчук.

У свою чергу генеральний директор Rompetrol Group Ж. Ту-супбеков зазначив, що група з 2009 р. присутня на ринку нафтопродуктів України і розглядає його як пріоритетний у своїй стратегії (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2012. – 16.07).

Теоретически «Нефтегаз» мог бы рассчитываться за импортируемый российский газ рублями, но практически это невыгодно. Об этом заявил финансовый эксперт Э. Найман.

Он отметил, что у Украины нет рублей, чтобы платить за газ. Есть какой-то рублевый товарооборот, но он очень небольшой, «да и не привыкли мы работать с россиянами в рублях».

«Это дополнительные валютные риски. С ними нужно как-то работать, издержки возникают дополнительные. Поэтому, если Украина возьмет кредит в рублях и будет рассчитываться с «Газпромом» за газ, у «Нефтегаза» возникает рублевый кредит. Он должен будет пойти на валютный рынок. В таких объемах, как покупает «Нефтегаз», он окажет влияние даже на рынок доллара. В масштабах Украины это будет землетрясение. Естественно, он будет идти на российский рынок и покупать рубли. И «Нефтегаз» всегда будет покупать дорогой рубль. Но для начала нужно научиться работать с валютными рисками, уметь их хеджировать. Для этого необходимо провести обучающие мероприятия. Пока я этого не вижу. «Нефтегаз» у нас всегда отличался неумом и несообразительностью», – пояснил Э. Найман (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 16.07).

«Нафтогаз України» планує замовити миколаївським суднобудівним підприємствам будівництво 16 бурових плавучих платформ для розробки морського шельфу. Про це повідомив голова Миколаївської облдержадміністрації М. Круглов.

«Ми станемо з вами свідками платформ, це реальна річ, це сотні мільйонів», – сказав губернатор, не уточнивши інших подробиць.

За інформацією першого заступника голови облдержадміністрації Г. Ніколенка, вартість замовлення для «Нафтогазу» становитиме близько 200 млн дол. (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2012. – 16.07).

Випуск валютних ОВДП не збільшує ризики для економіки. Про це заявив директор Департаменту аналізу і прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України С. Кораблін під час засідання прес-клубу на тему: «Держфінанси в Україні: наскільки серйозні ризики невиконання боргових зобов'язань», повідомляє офіційний сайт Національного банку України.

«Ризики є завжди – і в економіці, і в бізнесі, і не має значення, випускаються ці зобов'язання в національній валюті чи у доларах або євро. І якщо ми запитуємо, чи зник би ризик, якщо Міністерство фінансів виходило на зовнішні ринки і позичило там, то можна впевнено сказати – ні. Ризики все одно є. Інша справа, як ми їх оцінюємо, як ними керуємо. І цей момент – принциповий», – зазначив С. Кораблін.

«Якщо брати середньозважену ціну позик протягом останніх шести місяців, ми побачимо, що вона не змінилася і становить 8,9 % річних. Однак тривалість позики збільшилася вдвічі. Таким чином, і можливі ризики зменшилися мінімум удвічі», – зазначив директор Департаменту аналізу і прогнозування грошово-кредитного ринку.

Також С. Кораблін нагадав, що ті проблеми, які спостерігалися на фондовому ринку України 15 років тому, були пов'язані не з тим, що ОВДП були випущені в гривнях, а з тим, що вони були короткостроковими. Позики брали на шість місяців, на три місяці, на один місяць, і, нарешті, стало неможливо виконати зобов'язання щодо ОВДП.

«Сьогодні, на щастя, цієї проблеми немає. Мінфін продовжує свої позики, і це правильно. У даний час тривалість позик валютних ОВДП рік, два, а то й три», – додав він.

У свою чергу директор Департаменту з управління валютним резервом та здійснення операцій на відкритому ринку Національного банку України О. Дубихвіст пояснив, чому Міністерство фінансів вийшло на цей ринок тільки сьогодні, а не два чи більше років тому.

«Тільки з початку поточного року вже погашено 16 млрд грн в еквіваленті валютних кредитів і внесено 10 млрд на депозити. І ми стикаємося з питанням, де розміщувати ці кошти. Валютне кредитування заборонене для фізичних осіб, а у юридичних осіб немає попиту на валюту, оскільки їм для операційної діяльності потрібні гривні. І тому у банків виникає дилема – або взагалі припинити залучати валютні вклади, або шукати, де їх розміщувати», – зазначив О. Дубихвіст.

За його словами, Мінфін дійсно надав той інструмент, у який можна вкладати і людям, і банкам. І це важливо, оскільки в Україні фондовий ринок погано розвинений (*For-Um* (<http://ua.for-ua.com>). – 2012. – 16.07).

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій

Международный валютный фонд (МВФ) снизил прогноз роста мировой экономики на 2013 г. с 4,1 % до 3,9 %, указав на понижающее давление, являющееся следствием продолжающегося долгового кризиса в Европе, который уже начал негативно влиять на темпы роста экономик Китая и Индии, говорится в отчете организации.

Специалисты МВФ прогнозируют, что в 2012 г. мировой ВВП возрастет на 3,5 %, ранее ожидалось повышение на 3,6 %.

Напомним, миссия МВФ находилась в Украине с 21 по 28 мая 2012 г. 29 июня Исполнительный совет МВФ завершил свое исследование. Эксперты фонда пришли к выводу, что сперва Украина показала сильное восстановление экономики в 2010–2011 гг. после глубокой рецессии, которая возникла в результате влияния мирового кризиса. Но теперь восстановление замедляется, падает спрос на экспортные товары из Украины и медленно возрастают объемы кредитования. Рост экономики в этом году ожидается на уровне 3 %.

При этом инфляция поднимется на 7,4 %, что отражает давление заработной платы и рост цен на продовольствие. Ослабление внешнего спроса приведет, как ожидается, к расширению дефицита текущего счета до 6,5 % ВВП.

Риски остаются высокими из-за глобальной неопределенности. Резкое сокращение мирового спроса, прыжки цен на сырьевые товары, дефицит заемных средств от европейских банков создают риски для стабильности Украины, которая испытывает потребность во внешнем финансировании (*UBR* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 16.07).

Расходы на распад еврозоны будут намного большими, нежели расходы, потраченные на сохранение этой системы. Поэтому распада еврозоны не будет. Такое мнение во время пресс-конференции выразили эксперты.

«Я думаю, что еврозона сохранится, невзирая на все проблемы, которые существуют на сегодняшний день. Я рискну сказать, что несмотря на все моменты, связанные с социальной нестабильностью, меры экономии реализовываются как и меры жесткой бюджетной политики. Расходы распада еврозоны будут намного большими, нежели расходы, потраченные на сохранение этой системы», – сказал председатель правления Института экономических исследований и политических консультаций И. Бураковский.

В свою очередь финансовый эксперт Э. Найман также считает, что распад еврозоны на самом деле никому не выгоден.

«Разве что некоторым спекулянтам. Причем он не выгоден не только европейцам, но и азиатам, американцам. Будут спасать евро, если оно сильно полетит вниз. Сегодня ищут козла отпущения: кто должен заплатить за выход глобальной экономики из кризиса. Горячий мяч кидают по планете. Для Украины резкое снижение курса евро – негативно. Это бьет по валютным резервам. И Европа для нас более значимый экономический партнер, нежели США. Нас спасает то, что сегодня все помогают Европе», – пояснил эксперт.

Кроме того, И. Бураковский добавил, что если вспомнить структуру государственного и гарантированного государством долга в разрезе валют погашения, Украину в меньшей мере беспокоит евро.

«На евро приходится всего 3,86 % всех наших займов. Значительная часть – 34,01 % – это займы в долларах. В последнее время порядка 7 % – займы в гривне. Поэтому нас беспокоит ситуация вокруг доллара. Резкая девальвация национальной валюты – это поддержка экспортеров, но это удорожание украинского внешнего долга», – резюмировал экономист (*UBR (<http://ubr.ua>). – 2012. – 16.07*).

Уряд Італії запланував скоротити обсяг державного боргу на 20 % упродовж наступних шести років. Оголосив міністр фінансів країни В. Грілі.

Для цього щороку продаватимуть державних активів на 15–20 млрд євро. За прогнозами економічного відомства країни, вже у 2012 р. ВВП Італії скоротиться менше ніж на 2 %. А рівень державної заборгованості зросте до позначки 123,5 % від внутрішнього валового продукту країни. Тим часом аналітики порахували, що в Італії є більше причин вийти зі складу єврозони, ніж, приміром, у Греції.

Адже наслідки подібних змін на її економіку вплинуть переважно позитивно, запевняють аналітики фінустанов – Bank of America та Merrill Lynch (*UBR* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 16.07).

Європейський Союз повинен відмовитися від російського газу. Про це під час енергетичного форуму заявив автор системи «зелений тариф», депутат парламенту Німеччини Ханс-Джозеф Фелл.

«Ціни на нафту, природний газ, на традиційні види енергії весь час зростають. І вони все більше обтяжують економіку. Криза євро – це не тільки фінансова криза. Крім фінансових регуляторів потрібен перехід на відновлювані види енергетики», – сказав він.

Депутат зазначив, що країни ЄС зазнають збитків через глобальне потепління: «Ми не можемо допустити потепління ще на 2 градуси. Тому ми повинні знизити викиди в атмосферу. А 80 % усіх шкідливих викидів в атмосферу – через видобуток газу і вугілля. Тому ми повинні відмовитися від газу і вугілля. І Європа йде цим шляхом. 20 % – це обов'язкові показники відновлюваних видів енергії в загальному балансі європейських країн. Але я впевнений, що цей показник буде набагато більше вже в найближчі роки».

Фелл також вважає, що світ після Фукусіми помінявся.

«Наслідки аварій закладаються у вартість кіловат-години електроенергії, одержуваної від АЕС. Тому чим далі, тим до-

рожче буде атомна енергетика у всьому світі. А поновлювані види енергетики будуть дешевші, оскільки це залежить від розвитку технологій».

За його прогнозами, країни ЄС «будуть робити все, щоб відмовитися від дорогого газу і нафти, заміщаючи їх альтернативними видами енергії» (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2012. – 16.07).

Іноземні ЗМІ ставлять під сумнів обіцянки європейських лідерів щодо виходу ЄС із боргової кризи найближчим часом. Міжнародні видання стверджують, що залагодити всі негаразди вдасться не раніше ніж за 20 років. Для цього в регіоні необхідно створити банківський союз, але повноцінно він зможе діяти, коли у євразоні проведуть загальну рекапіталізацію фінустанов. Наразі цього неможливо зробити, знову ж таки через боргову кризу. Тож і виходить замкнене коло. Розірвати його, на думку міжнародних аналітиків, можна лише вдаючись до жорстких та рішучих дій. По-перше, фахівці вважають, що економічно-ослабленим країнам слід вийти зі складу ЄС. По-друге, усім неліквідним банкам треба дозволити збанкрутувати (*UBR* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 12.07).

Експерти очікують девальвації гривні після виборів. Оцінки фахівців, передає Deutsche Welle, збігаються з песимістичними очікуваннями українців, які засвідчило опитування DW-Trend.

Як показало опитування DW-Trend, проведене в червні, лише кожен третій українець (32 %) вважає, що курс гривні залишатиметься на нинішньому рівні до кінця 2012 р. 39 % опитаних упевнені в значному падінні курсу національної валюти ще цього року.

Як відомо, з осені 2010 р. Національний банк утримує курс національної валюти до американського долара на позначці близько 8 грн за долар.

Така стабільність курсу не зовсім відповідає економічній ситуації, зазначив у розмові з DW економіст В. Юрчишин із Центру Разумкова. «В Україні, на жаль, курсоутворення – це питання радше не економічне, а політичне. Сьогодні є значні чинники девальвації гривні, але вона залишається стійкою, тому що влада розглядає курс як видимий елемент стабілізації і гарного стану економіки», – зазначає експерт.

Експерти Міжнародного валютного фонду очікують, що до кінця 2012 р. резерви Національного банку України скоротяться майже на 7,5 млрд дол. (з 31,8 млрд до 24,4 млрд).

МВФ вже багато років закликає перейти до гнучкого валютного курсу. Скорочення резервів змушує уряд і Нацбанк замислитись над таким кроком.

Опитані DW експерти очікують, що перехід на гнучкий валютний курс можливий невдовзі після парламентських виборів восени. Однак переходу на гнучкий курс передуватиме девальвація гривні, яка має привести національну валюту до економічно обґрунтованого показника, вважають експерти.

В. Юрчишин таким показником називає курс у 8,3–8,4 грн за долар. «За слабкої економіки, якою є українська, я прибічник слабкої, помірної девальвації. Було би добре, аби ми вийшли на цей курс до кінця року», – говорить експерт Центру Разумкова.

Натомість у Dragon Capital економічно обґрунтованим вважають здешевлення гривні на 11–20 %, тобто до 9–10 грн за долар.

«Але якщо ситуація погіршиться, то краще буде девальвувати гривню одномоментно, насамперед з точки зору заощадження валютних резервів», – зазначила головний економіст інвестиційного банку Dragon Capital О. Білан.

Аналітик пояснює: поступова девальвація буде лише проковувати попит на іноземну валюту (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2012. – 16.07).

Украинские аграрии в текущем маркетинговом году (МГ, июль 2012 – июнь 2013) могут потерять 29 млрд грн при

сохранении цен на зерно на существующей уровне, считают эксперты Ассоциации «Украинский клуб аграрного бизнеса» (УКАБ).

«Несмотря на повышение мировых цен на зерновые культуры, цены на украинском рынке остаются на сравнительно низком уровне. Если ситуация в ближайшее время не изменится, аграрии за счет заниженных цен реализации потеряют в 2012/2013 маркетинговом году около 29 млрд грн», – говорится в сообщении УКАБ.

По подсчетам экспертов ассоциации, цены на пшеницу в Украине на 78 долл./т ниже мировых, на ячмень – 33 долл./т, на кукурузу – 96 долл./т.

Они считают: в частности, это вызвано невозмещением НДС при экспорте зерна, высокими логистическими издержками, большими переходящими запасами зерна.

Как сообщалось, Министерство аграрной политики и продовольствия Украины прогнозирует урожай зерна в текущем году на уровне 45,3 млн т зерна против рекордных 56,7 млн т в 2011 г. (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 16.07).

Из-за выполнения требований Международного валютного фонда в части повышения цен на газ для населения цены на основные продукты питания после парламентских выборов возрастут на 50 %. Об этом сказал член Комитета Верховной Рады по вопросам социальной политики и труда А. Павловский.

«В. Хорошковский уже говорил, что в ноябре планируется повышение в несколько раз тарифов на газ, на коммунальные услуги. Правительство взяло на себя соответствующие обязательства перед Международным валютным фондом, согласно которым как минимум на 50 % возрастут цены на газ. Соответственно, прямо пропорционально увеличатся цены на продукты питания. Ведь увеличение цены на топливо будет закладываться в стоимость продукции, то есть не меньше, чем на 50 % возрастут цены на продукты питания», – отметил А. Павловский.

В то же время парламентарий считает, что власть до выборов будет сдерживать рост цен на продукты питания административными и антирыночными методами. Однако после выборов цены отпустят, что повлечет инфляцию (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 16.07).

Текущий рост объемов рефинансирования банковской системы со стороны НБУ – закономерный процесс, учитывая нынешнюю дефляционную динамику. Об этом заявил директор департамента анализа денежно-кредитного рынка НБУ С. Кораблин в ходе заседания Финансового пресс-клуба.

«Основная функция НБУ – поддержание ценовой стабильности. Если мы видим, что она (инфляция. – Ред.) уже идет в минус, – ничего удивительного, что мы увеличиваем объемы операций РЕПО и проводим тендеры по рефинансированию», – отметил С. Кораблин.

В свою очередь директор департамента по управлению валютным резервом и осуществлению операций на открытом рынке НБУ А. Дубихвост добавил, что в настоящее время банки обращаются в НБУ за рефинансированием для поддержания краткосрочной ликвидности, в том числе из-за ее подорожания на межбанке. Кредитовать же этим ресурсом банки не могут из-за его краткосрочности.

Представитель центробанка также уточнил, что рефинансирование предоставляется на срок не более трех месяцев, хотя НБУ уже принял постановление, которое предоставляет банкам возможность через тендер получать средства на срок до года. «Пока ни одного такого тендера не было», – рассказал А. Дубихвост.

В этом же контексте директор департамента долговой и международной финансовой политики Министерства финансов Г. Пахачук отметила, что НБУ пока четко выполняет свою функцию – поддержание краткосрочной ликвидности финансовой системы страны в целом. По ее словам, поддержка же ликвидности гособязательств – неотъемлемая составляющая этого процесса (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 16.07).

Бюлетень підготували:
Т. Гранчак, В. Бондаренко, І. Соколова, А. Пилипака, Ю. Якименко
Редакційна група: Н. Автономова, Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак
Комп'ютерна верстка:
В. Бондаренко

Підп. до друку 17.07.2012.
Формат 60x84 ¹/₁₆. Друк офс. Обл.-вид. арк. 3,18. Гарнітура Times,
HeliosCompressed, HeliosCondLight
Видається в друкованому та електронному вигляді

Надруковано у НВЦ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.